

BONA PAU

PREMSA
CORNIA

Núm. 456 Any XXXIX

MONTUÏRI

FEBRER 1991

Catalina Sastre Pericàs dibuixa aquest racó, pujant a "Sa Plaça Vella", abans d'esbucar la casa de "Ca Na Donades"

El P.P. inicia la campanya pre-electoral amb en Joan A. Ramonell com a cap de llista.

Interessants manifestacions del President Cañellas a BONA PAU.

Els 110 litres d'aigua caiguts en dos dies, inunden els camps montuïrers.

Es tramita que els propietaris perjudicats pels embassaments rebin una compensació econòmica.

L'ex-batle Francesc Trobat puntualitza algunes afirmacions del P.P.

En un ample reportatge es posa en evidència la situació del món pagès.

En el terreny esportiu, el C.D. Montuïri inicia el camí de la recuperació.

El pare d'en Macià Manera, opina després del judici del seu fill.

HISTÒRIA DEL SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE LA BONA PAU (III)

Origen remot del Santuari del Puig

(Continuació)

EL SANTUARI DE SANT MIQUEL I LES SEVES VICISSITUDS

En el segle XIV la vida eremítica havia arrelat fonament a l'illa de Mallorca. El testament, que ja hem citat tantes vegades, de *Madona Francisquina muller que fo del senyor en Berenguer Sanyer*, morta l'any 1395, ens dona a conèixer el nom de vint-i-sis anacoretes, que aleshores duïen vida solitària a distintes ermites de la nostra illa. Un d'ells era *Fra Barthomeu Aguilar de la parròquia de Montuïri* (7). Per un antic llibre de Claveria de l'arxiu municipal d'aquesta vila sabem que la seva Universitat havia adjudicat al mateix Ermità, l'any 1396, dues cases en el *Puig d'en Romanyà* (8). Creïm que aquest Puig és el mateix que més tard serà anomenat el *Puig de Sant Miquel*, i que les dues cases entregades a Fra Aguilar formaren la primitiva ermita d'aquella plàcida altura.

Després d'aquesta dada tan interessant per conèixer l'origen remot del Santuari del *Puig*, l'ermita de Fra Aguilar romaní coberta en el més absolut silenci durant un llarg període. Durant tot el segle XV no trobam cap notícia que en faci referència. També en el camp de la història hi ha deserts com n'hi ha a la geografia. De cop, l'any 1523, apareix una lluminosa referència. Mitjançant ella sabem que l'ermita del *Puig* no havia desaparegut, sinó que s'havia transformat en un Santuari dedicat a Sant Miquel, l'arcàngel que estima ésser honorat a les altures, com el puig Gárgano a Itàlia i el cèlebre *Mont-Saint-Michel* a Normandia de França. No sabem com ni quan es féu aquesta transformació. El fet cert és que l'any indicat un tal Pere Mas, en el seu testament atorgat davant el notari Pere Antich, per la seva bona devoció, va deixar a la *iglesia del Puig de St. Miquel* un cens anual de deu lliures, moneda mallorquina, amb l'obligació de celebrar-se allà algunes misses (9).

Quasi estam segurs de poder identificar aquest antic protector de l'oratori de St. Miquel amb el *Pere Mas, major*, que trobam esmentat a les *Informacions sobre la Germania* de Montuïri, fetes els

anys 1523 i 1524. D'aquest Pere Mas es diu que primerament s'havia mostrat addicte als agermanats, als quals afavoria, explotant a favor d'ells els homes de bé; però després, canviant de parer, s'havia tancat a Alcúdia, defensant els drets del Rei, i poc temps després havia mort de pesta passant la seva hisenda al seu fill Miquel (10). Per altra part el Bisbe Don Diego de Arnedo, a la seva primera visita pastoral a Montuïri, l'any 1563, urgia un cert Miquel Mas a comprar quatre lliures de cens anual a favor de l'església del Puig de Sant Miquel, segons era la seva obligació. Aquesta coincidència de noms, de dates i de deixes piadoses, és la que ens inclina a creure que el Pere Mas de la Germania era també el primer protector conegut del Santuari de Sant Miquel.

VIDA ESPONEROSA

A partir de mitjan segle XVI les notícies sobre el Puig de Sant Miquel són cada vegada més abundants, mitjançant les quals sabem de la vida més o manco esponerosa que duïa aquell Santuari. Ens conta que a la segona meitat del segle XVI vivia quasi sempre en aquella altura algun sacerdot o religiós. L'any 1543 fou Mn. Joan Miralles, natural de Montuïri, qui demanà als jurats per retirar-se al Puig, l'any 1544 igualment ho sol·licità el P. Fra Crespi, religiós, no sabem de quina orde, amb la promesa que

ajudaria a la vila en tot el que li fos donat; i li fou concedida la llicència a condició que no fos en detriment dels drets de Mn. Miralles ni de qualsevol altre sacerdot de la vila que volgués fixar allà la seva residència, sobretot si fos descendent de la família Mas. L'any 1546 s'acollí també al Santuari de St. Miquel un altre fraie, el P. Llompart, i successivament trobam altres sacerdots, com Mn. Sebastià Carbonell, l'any 1573 i Mn. Nadal Barceló, l'any 1587. Aquests darrers cobraven una pensió anual de deu lliures, per residir a dit oratori (11). Hi hagué algunes temporades que no hi hagué en el Puig cap capellà, i els jurats de Montuïri es preocupaven de trobar-lo. Tal vegada aquestes deficiències foren degudes al mal estat de l'edifici, fet que amb freqüència es reflecteix en les visites pastorals dels nostres Bisbes.

(Continuarà)

Gaspar Munar, M.SS.CC.

(7) V aquest testament en BSAL. Any 1902, pág. 362.

(8) V. *Origen del oratorio de S. Miguel a BONA PAU*, núm. 18.

(9) Trobam esmentada aquesta deixa a la Visita Pastoral del Bisbe Vich i Manrique a la Parròquia de Montuïri, el 8 d'octubre de 1589. En ella el Prelat va urgir la celebració d'aquelles misses que s'havien descuidat feia algun temps. (Arxiu Episcopal - Visites del Bisbe Vich y Manrique). V. també *Resena històrica del Puig de S. Miguel* publicada a BONA PAU, núm. 89).

(10) *Informacions sobre els agermanats* publicat per José Ma. Quadrado. Palma 1930.

(11) V. la nota *Clérigos en el Puig* publicada a BONA PAU núm. 89.

Jesucrist sí, Església no

"Crec en Déu, però no en l'Església; som catòlic, però no practic; Jesucrist m'atreu, però no els seus seguidors".

Frases com aquestes i altres parecudes, estam cansats de sentir-les, lo trist és que responen al sentiment de molts que es diuen cristians. Reconeixen la grandesa de la figura de Jesús de Natza-ret, però rebutgen lo que ells anomenen l'estructura, el "tinglado", el muntatge que els seus seguidors hem construït.

Certament l'Església, al llarg dels segles ha tengut i té encara les seves ombres i llacunes; molts dels seus membres han estat i segueixen essent un anti-testimoni, anti-signe de l'Evangeli; moltes de les seves estructures tenen poc que veure amb lo que el Mestre va voler... tot això s'ha de reconèixer amb humilitat, però per altra banda, si volem esser justs, honests i també objectius, hem de saber veure i valorar tot el bé que ha fet i continua realitzant l'Església.

El "Projecte Home", el Puig des Bous, l'Associació "Marginats de la Sapiència", el Grup Cristià de Drets Humans, la Fundació "Deixalles", "Justícia i Pau", són alguns dels molts de grups o col·lectius de la nostra Església (comunitat de creients en Jesús) que s'esforcen i lluiten per ser, com Jesús, alliberadors de l'home. A tots aquests grups, més o manco institucionalitzats, hi hem d'afegir moltes altres realitats d'església, que van des del servici als vells i malalts, al que s'hi dediquen un bon grapat de comunitats de religioses, fins a l'esforç que fan molts de grups parroquials per tal que la parròquia sigui un lloc d'acollida per a tothom. ¿On van a tocar, si no, els transeünts i marginats que passen pels nostres pobles? Tots acudeixen a la rectoria; no solen anar a l'Ajuntament ni a la seu dels partits polítics.

No es tracta de fer un llistat de les coses bones que feim, tan sols una constatació de les mateixes.

Tot això no és possible fer-ho individualment o per lliure; Jesús no volgué uns creients desvinculats els uns dels altres, sinó formant un grup, una comunitat, un poble... i això és el que designa la paraula Església: el poble, la

comunitat, el grup de seguidors de Jesús, aquí i a tot el món. L'Església, doncs, té que veure sobretot amb homes i dones i no només amb edificis, estructures i lleis; encara que tot això també sigui necessari, com succeeix sempre amb tot grup humà.

El que sí consider que és important és que els creients ens esforcem per ajudar a canviar la imatge d'una església piramidal per una església circular on cadascú assumesqui la seva responsabi-

litat, on es deixi d'esser "massa" per passar a ser comunitat, on tengui més pes l'Evangeli que no la llei, una església, en definitiva, que sigui creïble i possibiliti el pas de poder afirmar: "Crec en Jesús i també en l'Església".

Andreu Genovart

Problemàtica del cultiu de l'ametler

El cultiu de l'ametler a Mallorca es presenta a la prehistòria; és un arbre ben aclimatat a les condicions de la zona irano-mediterrània. La seva utilització és important dins els costums gastronòmics de la nostra cuina. La importància d'aquest arbre va créixer molt a finals del segle passat i a principis d'aquest quan, degut a l'arrasament de les vinyes per la fil·loxera, se'n sembraren grans extensions. L'aprofitament de l'ametlerà era global, ja sigui perquè aprofitava terres marginals, ja sigui perquè el seu conreu estava combinat amb la ramaderia; sobretot perquè era un cultiu rendible; bona part de la producció d'ametlers era exportada cap als mercats europeus.

Amb l'arribada del "boom" turístic a Mallorca hi hagué un transvasament de població activa del sector primari al turístic, sobretot de gent jove, que ha causat l'envelliment progressiu de la població agrícola. La rendibilitat dels cultius de secà, majoritàriament a Mallorca, minva tant per factors interns de tipus estructural com per factors externs d'economies d'escala, millores als cultius o certs tipus de protecció de l'agricultura a d'altres indrets.

El cas de l'ametla és un exemple clar del que ha passat a la immensa majoria dels cultius de secà; problemes estructurals, com poden ser:

- gran varietat en les classes d'arbres cultivats,
- excessiva parcel·lació de les terres,
- utilització de terres marginals,

- escassa o nul·la mecanització dels cultius,
- llarga cadena d'intermediaris,
- deficient comercialització cap a l'exterior,
- vellesa dels arbres cultivats,
- inadequada política estatal en el sector,
- poca formació tècnica del pagès.

A aquests problemes s'hi afegeixen els causats des de l'exterior, com és ara:

- aparició de nous productors, com Turquia o els països del nord d'Àfrica, amb costos més baixos de mà d'obra,
- descuidada negociació amb la CEE en aquest camp, que permet l'entrada d'ametles americanes o turques en millors condicions que les mateixes d'aquí,
- l'afluència massiva d'ametla californiana seleccionada genèticament, produïda amb sistemes de cultiu mecanitzats, competint en els tradicionals mercats propis,
- la utilització de tàctiques de "dumping" per part de les autoritats americanes per afavorir l'exportació del seu gra d'ametla. D'aquí que el preu de l'ametla està relacionat directament amb la cotització del dòlar als mercats internacionals.

Tots aquests factors han duit el preu de les ametles a una xifra que fa inviable el sistema de cultiu tradicional.

Miquel Pastor

(De "Mel i Sucre" de Sant Joan)

Nota.- En el proper número publicarem un article que complementarà aquest).

Miquel Angel Moncades Jordà

De jugador de futbol a delegat de la sucursal de "Sa Nostra" a Montuïri

Fa quasi un any que Miquel Angel Moncades Jordà vegué a fer feina a Montuïri. Concretament, com sabran els nostres lectors, vengué per ocupar la plaça de director de l'oficina de "Sa Nostra", que deixà Guillem Morlà.

No sabíem massa coses de Miquel Angel. Ell mateix ens ho va haver de dir:

—De petit anava al Col·legi "Lluís Vives", on vaig cursar EGB, BUP i COU. Després vaig continuar a la Universitat i allà vaig fer fins a segon d'Empresarials. I ho vaig deixar per anar-me'n al servei militar; però ja no hi vaig tornar perquè vaig començar a fer feina en aquesta entitat.

—¿On t'estrenares?

—El meu primer destí fou a Palma Nova, encara que no per molt de temps. Després vaig anar un mes a l'oficina de "Luca de Tena" per anar-me'n seguidament a Magaluf, i allà hi vaig estar fins a l'abril passat, que fou quan vaig venir a Montuïri.

—¿Quina impressió tens de la teva feina, ara?

—És un canvi molt radical. Allà, a Magaluf, era un lloc on sobretot tractàvem amb turistes, gent forastera i altres relacionats amb el turisme. En canvi a Montuïri, tantes amb gent totalment diferent. Es pot dir que la feina d'allà era preferentment industrial, en canvi aquí es pot concepcuar com un treball artesanal; una feina tranquil·la, més de cara a fer relacions públiques, cap a defora. Allà era estar a un mostrador, quasi sense temps d'alçar el cap. Aquí pots tractar la gent, i tractar-la bé.

—¿O sia que aquí hi ha manco feina que allà?

—És un altre tipus de feina. La pots fer més reposada i tranquil·la.

UNA GREU LESIO, JUGANT FUTBOL, L'OBLIGÀ A ABANDONAR L'ESPORT

Allà havíem d'anar a cent per hora. Aquí també en fas sempre, però pots anar més tira-tira, més pausadament.

—¿Quines relacions havies tengut amb Montuïri abans de venir a ocupar aquest càrrec?

—Com tothom sap, ja de petit venia per Montuïri. Vaig jugar a futbol amb els equips d'aquí. Primer amb els infantils, després amb els juvenils i finalment amb el Montuïri de primera preferent.

—I vares deixar de jugar. ¿Per què?

—Fou degut a una lesió, jugant a futbol. Vaig rebre un cop fort al cap i després els metges m'aconsejaren que ho deixàs. I així ho vaig fer. Era un dia jugant a futbol a Montuïri mateix. A conseqüència d'aquest cop em varen haver d'operar i pel que sembla vaig estar bastant malament... fins i tot vaig haver d'ingressar a la UVI... i ja no vaig tornar jugar.

—L'equip, ¿va quedar bé amb tu?

—Sí; em feren un homenatge. M'obsequiaren amb una placa per haver jugat. La lesió fou a l'abril del 84 i des de llavors no he tornat jugar.

—¿I la teva relació amb Montuïri...?

—Es pot dir que la meua família tota és d'aquí: el meu pare, Joan Moncades, i la meua mare, Catalina Jordà "de Solanda". La meua dona és de Biniali, tenim un fill i esperam el segon. Ara fa cinc anys que ens casàrem.

—¿Teniu el domicili a Montuïri?

—No l'hi tenim, però hi vivim molt. Els meus pares hi tenen cases i nosaltres freqüentment hi quedam, sobretot a l'estiu. De tot no hi hem viscut mai, però pràcticament és igual.

—¿Quina impressió tens de Montuïri?

—Es pot dir que les meues bones amistats són a Montuïri, perquè a Ciutat hi he estat per estudiar, primer, i per fer feina, després. És a dir, llevat dels estudis i feina, sempre he estat a Montuïri. El trull de jove, era per Montuïri. Tots els caps de setmana, festes i vacances, sempre he vengut a Montuïri.

—¿Què contestes quan et demanen d'on ets?

—Sempre m'he considerat de Montuïri. Les festes i bauxes amb els "quintos" les he fetes amb els montuïrers. O sia que quan em demanen d'on som, mai diré que som de Palma. I això que vaig néixer allà. Montuïri sempre m'ha estirat.

—¿Com vengueres?

—M'oferiren aquest destí i trobava que ho havia de provar; volia donar aquesta passa endavant. No sé el temps que duraré, si o no haurà agradat el meu treball. No

(Continua a la pàgina següent)

Coloma Miralles Martorell

Quan encara no ha complit els 14 anys, ja considera que avui
 "als joves se'ls ofereixen tantes coses que no saben cap a on partir"

La "presència jove" d'aquest mes a BONA PAU la cedim a una joveneta que enguany complirà els 14, però ja els suficients per saber quin paper desenvolupa actualment dins la societat, quin és l'objectiu que pretén de cara al futur de la seva vida, ja que comença a atalaiar-lo d'una manera més o manco real.

Na Coloma Miralles Martorell enguany acabarà Educació General Bàsica, ja que cursa vuitè i és bona estudiant. I també ja té decidit el que farà l'any que ve. Així ens ho diu:

—Primer començaré anant a B.U.P., segurament a Lluçmajor, i llavors ja ho veurem, tal vegada Magisteri.

—Dius que vols anar a B.U.P., però pensant-ho bé, ¿no trobes que té més sortida la Formació Professional?

—Sí, que pens que té més sortida, però el que pretenc és, per exemple, si estudiï puericultura, no només quedar-me amb aquest

Miquel Angel Moncadas Jordà

(Ve de la pàgina anterior)

havia ocupat mai un càrrec de responsabilitat. Com que t'exigeixen molt... si no et troben suficientment ben preparat... Amb el temps esper agafar confiança. El càrrec té un aire propi...

—¿Quina impressió creus que se'n duu la gent de Montuïri?

—M'agradaria haver caigut bé a tothom. Possiblement hauran notat un canvi amb el meu antecessor, perquè no tothom és igual. Un té una manera d'esser pròpia... però esper que la gent ho sabrà comprendre. De totes maneres estic a la seva disposició per a tot quant necessitin.

Onofre Arbona

JA TE UNA IDEA MES O MANCO CLARA DEL SEU FUTUR

títol, sinó arribar a més; per tant vull començar Magisteri. Per això primer faré B.U.P. i després, si hi ha temps i ganes, faré puericultura o qualque cosa així.

—Si ho saps, ¿podries dir-nos, més o menys, quants sou a la vostra quinta, a Montuïri?

—Devers una vintena, que residim sempre a Montuïri; i llavors devers set que viuen a altres pobles o a Ciutat i els caps de setmana venen aquí, a Montuïri.

—¿Practiques qualque esport?

—Sí, el bàsquet. Jug amb l'equip intantil femení. De moment anam cap a la meitat de la lliga i en primer lloc.

—¿Trobes a mancar qualque pista o lloc esportiu a Montuïri?

—Una cosa que sí, que veig que seria bo, seria tenir una piscina climatitzada, o simplement una piscina, encara que millor climatitzada, i així els al.lots que van a natació no haurien de desplaçar-se a un altre lloc; i també la gent que té problemes a l'esquena o a altres llocs del cos, no se n'hauria d'anar tampoc a un altre lloc. Pens que

també seria bo tenir una altra pista a fi de no haver de jugar tots a la mateixa.

—¿Quins són els teus divertiments?

—Entre setmana quasi no em queda temps, llevat dels dies que l'horabaixa no hi ha escola, encara que actualment els aprofit per entrenar i per assajar una comèdia que pensam fer aviat. Després, els caps de setmana, faig feina a ca meva, a Son Bascós, i també surt un poc per plaça.

—¿Què penses de la política?

—Crec que encara som massa jove per parlar d'això, perquè per exemple encara no tenc els 18 anys obligatoris per votar.

—¿Quina qualitat humana admires més?

—M'agraden les persones simpàtiques, agradables, sinceres...i si és possible amb totes les qualitats que destacam com a bones.

—Ara, com a darrera pregunta: ¿quina opinió et mereixen els al.lots i al.lotes d'avui en dia?

—Crec que vivim una època dins la qual ens ofereixen tantes coses que no sabem cap a on partir. Per això a vegades no complim per tot allà on ens agradaria assistir. I també sentim freqüentment que diuen de nosaltres que som un poc "pasotes" i que només feim el que més ens agrada; però no és així, perquè com he dit abans, la culpa es deu a que ens ofereixen massa coses per triar. També, com que som jove, consider que nosaltres feim més o manco les coses bé, o com a mínim ho intentam.

Sols resta afegir que, pel que sabem, creim que na Coloma ha estat sincera en tot quant ha manifestat.

Ma. Antònia Rigo

Gabriel Cañellas Fons

El President de la Comunitat Autònoma és optimista de cara a solucionar problemes que afecten a Montuïri i a les comarques del Pla i del Raiguer

Aprofitant l'avinentsa de la venda a Montuïri del President de la nostra Comunitat Autònoma, Gabriel Cañellas, el passat 25 de gener, poguérem aconseguir que per a la nostra revista ens oferís alguns punts de vista sobre temes d'actualitat.

Però abans volguérem que ens digués qualche cosa sobre la Premsa Forana.

—Com sempre —començà dient-nos— la Premsa Forana és un medi de comunicació que cobreix un espai informatiu al que tots hem d'estar agraïts per l'esforç que fan, perquè realment és un medi d'informació que surt en funció d'una voluntat.

—Consideram que a Montuïri hi ha problemes que no s'han resolt dins aquesta legislatura. Alguns estan en vies, com és el cas de la residència de la Tercera Edat; altres s'entreveuen a llarg termini, com és el cas de la piscina municipal, de la canalització d'aigua potable, de la rehabilitació dels molins. ¿Què ens pot dir?

—És impossible que els problemes desapareixin sempre en un període de quatre anys. Cada vegada que anam millorant els serveis que donam a un municipi, surten problemes nous; però el fet important crec que és que es vegi que hi ha un camí emprès, un camí començat i una voluntat continuada i sense aturar de dur a terme allò que fa falta, allò que és necessari per a un poble, perquè el seu nivell de vida sigui el que volem per a tots els habitants de la nostra Comunitat.

—El mes passat publicàrem en aquestes pàgines un comunicat de premsa del Partit Popular a Montuïri i entre altres coses s'acusava als partits d'esquerres que havien governat a l'Ajuntament. ¿No ho considera, si és que ho ha llegit, un poc massa fort?

—No l'he llegit i reconec que no he conegut aquest comunicat; però crec que jutjar una comunicació que un no ha llegit, no seria oportú.

—Considera que en Ramonell pot esser una altra vegada el batle apte per a Montuïri durant una nova legislatura?

—Si jo no ho cregués així, no estaria aquí en absolut. Crec que el nostre partit ha desenvolupat una feina al llarg de la passada legislatura, que ha iniciat un camí que es mereix esser acabat en totes les perspectives que té plantejades el nostre partit per a Montuïri.

—Degut a aquestes manques que encara hi ha a Montuïri, com podrien esser llocs de feina, obres d'infraestructura o públiques... i Gabriel Cañellas continua essent el President de la Comunitat Autònoma a la pròxima legislatura, ¿creu que recolzarà aquestes empreses que s'hauran de dur a terme a Montuïri?

—Jo crec que tots els pobles del Pla viuen amb una esperança que de tot allò que els municipis turístics han pogut aconseguir gràcies

als seus propis esforços, ho puguin obtenir gràcies a l'esforç coordinat de tota la Comunitat. Per tant, si jo torn repetir —continua dient el President—, i esper que així sigui, crec que podem dur a terme un ambiciós pla de desenvolupament industrial i comercial per a tots els municipis del Pla. No debades el viatge que recentment hem fet al Japó tenia com a objectiu bàsic obtenir inversions primordialment de caràcter industrial que puguin ubicar-se en el Pla, que puguin ser noves fonts d'ingressos, distintes i diferenciades de les turístiques, que permetin aquest nivell de vida del que parlàvem fa un moment i que ambicionam per a tots els nostres habitants.

—¿Es pot parlar de resultats?

—Afortunadament veim que els resultats són positius, que allò que sembla que per qualcú va esser una quimera, podria esser una realitat; perquè a partir del mes que ve ja començarem a rebre visites d'importants industrials d'altres indrets que venen a observar si realment Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera poden esser aquesta plataforma que nosaltres defensam, que és de cara al Mercat Comú, de cara a Europa, i per tant, donar-li una possibilitat que aquestes illes tinguin un equilibri major en la seva economia i no dependesquin, única i exclusivament, sense despreciar tot allò que tenim rebut, del turisme, que no tinguin una dependència tan grossa d'aquest turisme.

—Per tant, ja s'entreveu una positiva repercussió cap als municipis del Pla.

—Si això ho aconseguim, i aconseguim dur-ho als municipis del Pla i als municipis del Raiguer, podem aconseguir un equilibri, ja que crec que és la nota més característica de tot quant ha estat la nostra política: intentar equilibrar

(Continua a la pàgina següent)

S'ha dit que...

... ni tan sols es de dretes se creuen s'escrit que va fer A.P. damunt BONA PAU es mes passat. Si no hi ha dèficit hi ha un calaix ple de factures pendents de pagar.

—oOo—

... es des P.S.O.E. també se varen passar. Se veu que ets ambients polítics ja estan calents.

—oOo—

... és molt bo de fer criticar per criticar; però fer una bona gestió... això encara no sabem què és.

—oOo—

... En Xerrim espera que es pedaços bruts no surtin de Montuïri, és a dir, que no se publiquin en es diaris de Ciutat.

Gabriel Cañellas...

(Ve de la pàgina anterior)

els desequilibris que existeixen en rendes, en riqueses, en desenvolupament...

—Ja per acabar, ¿voldria aprofitar per dir qualque cosa als habitants d'aquí, ja que es troba avui a Montuïri?

—Certament, lo que els voldria dir és que tinguin en compte que al llarg de quatre o al llarg de vuit anys, des del Govern de la Comunitat Autònoma, des del Consell Insular i des dels Ajuntaments, hem tractat de posar uns fonaments d'un futur progrés i d'esperança; i que avui, gràcies a la labor desenvolupada al llarg d'aquests quatre anys i d'aquests vuit anys, estam en aquest camí de progrés. I això no s'aconsegueix si no és amb l'acció conjuntada de totes les persones, de tota la societat que conforma el poble. I com que creim que nosaltres som no només de Montuïri, un poble, sinó de tota la Comunitat. Amb la solidaritat de tots aconseguirem dur a terme aquest progrés, que no és exclusiu de ningú, sinó que és una meta que tots volem obtenir.

Onofre Arbona

—oOo—

... es debat que se fa a Ràdio Murta, dirigit p'en Bartomeu Ferrer, és una cosa rara; és de tot manco un debat. Es darrer dissabte de gener se parlava de sa guerra des Golf Pèrsic. Era vergonyós escoltar sa befa que se'n feia: és de molt mal gust riure-se'n, d'aquest tema, mentre hi ha gent que mor, mentre se destrueix s'ecosistema... Riure d'això és una manca de sensibilitat que no se mereix esser radiat. Un personatge famós diria: "Vergonya cavallers, vergonya".

—oOo—

... segons el senyor Onofre Arbona, resulta que pes poble és més bo tenir un metge per cada 10.000 habitants i a deu quilòmetres enfora, que un metge per cada 2.000 habitants i en es mateix poble. Sembla una qüestió realment rara i abstracta, però hi ha opinions per a tothom.

—oOo—

... ¿sabeu per què hi ha una cadena de televisió que se diu "Tele-5"? Idò perquè cada 5 minuts fan publicitat.

—oOo—

... en ets altres pobles per Sant Antoni fan beneïdes o cavalcada; però aquí feim desfilar de carrosses. Almanco així ho anunciava sa crida que feren un parell de dies abans.

—oOo—

... si a qualcú se li ocorregués disfressar-se de Saddam Hussein, que ho deixi anar, perquè segur que un altre se disfressarà de Bush. I ja la tendrem armada.

—oOo—

... es rector Pere i un grup de gent jove hagueren de vèncer certes dificultats per sortir d'una cova on hi havien anat d'excursió; però sa dificultat més grossa va esser per fer entendre a certes persones es significat d'unes altres coves: ses que se feren a l'església abans de Nadal.

—oOo—

... a ses beneïdes de Sant Antoni es capellà s'aturà de beneir totd'una que acabà sa primera volta, perquè trobà que amb sa "beneïda" des quintos ja n'hi havia prou.

—oOo—

... s'ha parlat molt de ses estrambocitats des "quintos" d'enguany. Qualcú els prengué per llunàtics, perquè aquests fets semblaven d'extraterrestres.

—oOo—

... i si els fessin pagar lo que costà retirar sa brutícia que escamparen...?

—oOo—

... un bon grapat de gloses que se digueren a ses beneïdes foren de tan mal gust, que molts haurien pagat per no haver-les sentides.

—oOo—

es vespres, quan van i vénen d'ets entrenaments, en es camp de futbol, no hi veuen, manca llum i demanen: ¿per què s'Ajuntament no posa faroles que il.luminin allà on fa falta?

EN XERRIM

**Les Balears,
el nostre món**

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

L'AJUNTAMENT INFORMA

RESUM DE L'ACTA DEL PLE ORDINARI CELEBRAT EL 29 DE GENER DE 1991

INFORMES I COMUNICACIONS

S'informà que Francisca Niell deixa el seu lloc a la guarderia infantil i passa a ocupar-lo Petra Mayol.

S'ha rebut una subvenció de 200.000 pessetes per a un curs de restauració de mobles.

LIQUIDACIÓ PRESSUPOST 1990

Es donà compte de la liquidació del pressupost de 1990. El resultat a 31-12-90 és el següent:

Existència en caixa	15.686.810
Pendent de cobrament	16.222.225
Suma	31.909.035
Pendent de pagament	24.582.310
Superàvit resultant	7.326.725

Després d'un breu debat i aclaracions, la corporació es donà per assabentada.

CERTIFICACIONS D'OBRA

Per unanimitat s'aprovà la primera certificació d'obra de la 1a. fase de la residència de la 3a. Edat, per una quantia de 1.567.022 pessetes.

Igualment s'aprovà la 1a. certificació de l'obra de l'edifici de la Creu Roja, per 3.260.293 pessetes.

PADRONS DE TRIBUTS

S'aprovaren els padrons de tributs locals per aquestes quantitats:

Impost de circulació	7.346.950
Taxa recollida fems	3.784.729

S'acordà exposar-ho al públic durant 15 dies per a reclamacions.

Es facultà el batle perquè aprovi el padró definitiu a la vista de les possibles reclamacions i es posi al cobrament i s'efectua el càrrec a la recaudació municipal.

CESSIÓ DEL SOLAR PES DES PORCS

Per unanimitat s'acordà posar a disposició de l'Institut de la Vivenda Balear el solar denominat "Pes des Porcs"

a fi que s'hi construeixin uns locals municipals i vivendes de protecció oficial.

DENOMINACIÓ DE CARRERS

S'acordà, per unanimitat, denominar la prolongació de l'Avinguda Es Dau amb el nom de "Batle Joan Miralles Riera", i el tros de l'antiga carretera de Manacor (davant s'hostal) pel d'"Avinguda de la Constitució".

DESIGNACIÓ JUTGE SUBSTITUT

A fi de consensuar la proposta de jutge substitut, a proposta de Pere Sampol, es deixà sobre la taula.

EXPROPIACIÓ MOLÍ DES FRARET

Es donà compte del resultat del recurs contenciós-administratiu interposat contra l'expedient d'expropiació d'Es Molí des Fraret. L'Audiència Territorial, mitjançant auto n. 4, declara inadmissible tal recurs i s'imposen les costes causades al recurrent Francesc Ferrer Escandell, per considerar-lo inadequat i mereixedor de la consideració de temerari.

SUBVENCIÓ A MOLINS FARINERS

A conseqüència d'una moció del PSM i estudiades les possibilitats de subvenció als molins fariners que ofereix la C.E.E. dins el pla de "Monuments...", s'acordà informar els propietaris i posteriorment fixar un calendari d'actuacions municipals.

RECICLATGE DE VIDRES

A ran també d'una moció del PSM, s'acordà que l'Ajuntament proposi a la Mancomunitat des Pla de Mallorca el reciclatge del vidre que es deposita en el fems.

BATLE DEL DIA DES PUIG

Mitjançant una moció d'urgència s'acordà el nomenament del "Batle

del dia des Puig". Per unanimitat es decidí que fos Miquel Ramonell Castellà.

ZONA DEL MOLINAR

A proposta del batle, s'acordà per unanimitat sol·licitar al CIM una subvenció de 6.193.152 pessetes per a la redacció del pla especial per a la rehabilitació de la zona del Molinar.

PRECINTE D'OBRA

A proposta del batle, la corporació va acordar amb 6 abstencions (3 del PSOE, 2 del PSM i 1 del CDS) i els 5 vots vaforables del PP, precintat l'obra que executa Jaume Ferrer darrera el carrer Palma.

MOCIÓ DEL PSIB-PSOE

Amb els 5 vots en contra del PP, 3 abstencions (1 del CDS i 2 del PSM) i 3 vots favorables del PSOE, la Corporació rebutjà la moció del grup municipal del PSOE proposant que l'arquitecte municipal faci un informe de l'obra que realitza G. Camps en el carrer Ramon Llull i s'envii al CIM perquè actuï en conseqüència.

ZONA CATASTRÒFICA

A ran d'una moció del PSM i del PP s'acordà per unanimitat sol·licitar al Govern Balear i a la Delegació del Govern i degut a les extenses inundacions i danys, la declaració de zona catatròfica.

També s'acordà redactar un inventari de les destrosses i mals causats a la infraestructura pública (camins) i un altre inventari dels torrents del municipi.

PRECS I PREGUNTES

Josep Ma. Munar demana informació sobre la baixa que s'ha produït en
(Continua a la pàgina següent)

L'AJUNTAMENT INFORMA

(Ve de la pàgina anterior)

la contractació de la Residència de la 3a. Edat i estat i pressupost de l'obra d'acondiment d'aigües pluvials a les escoles. El batle li contestà dient que no hi ha hagut cap baixa i que s'ignora el pressupost que demana mentre no es determini.

Pere Sampol sol·licita informació sobre el recurs de l'obra que Pere Socias realitza en el Molinar i per què l'expedient no passà per la Comissió del Patrimoni Històric-Artístic, i també quines són les proves que té per afirmar en públic que ell és el promotor de tal recurs. El batle manifesta haver-se rebut tal recurs però no hi ha hagut cap citació al respecte i que a ell li han arribat notícies que era el promotor, però no presentarà proves. Pere Sampol manifesta que si no presenta proves, tals afirmacions són calúmnies.

Joan Mas demana informació sobre la fiança de l'obra que executa el Sr. Avellà a la carretera vella de Manacor. El batle manifesta que s'estan fent les gestions adequades a fi de formalitzar-la.

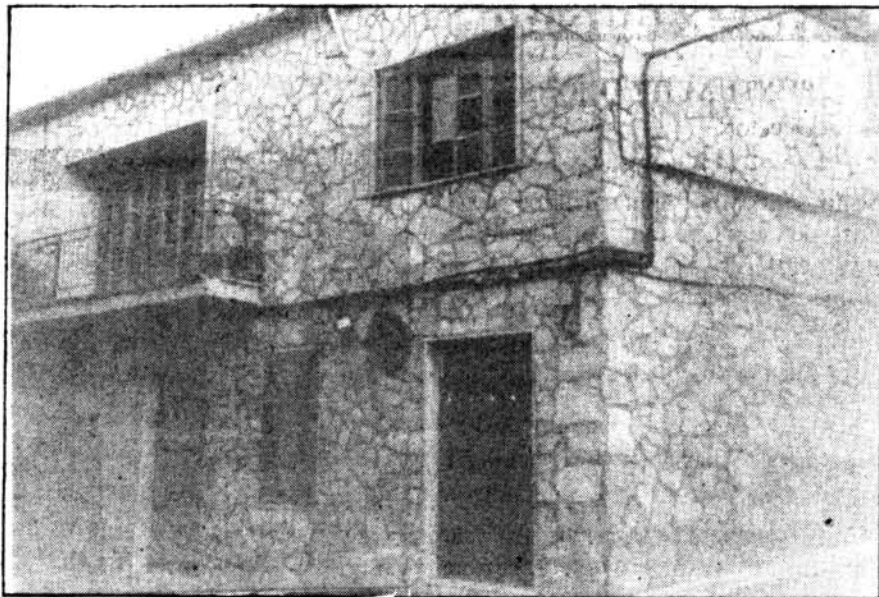
Miralles Pizà demana que les obres municipals se senyalitzin així com pertoca i sol·licita informació sobre les restes històric-artístiques que s'han conservat de la façana recentment destruïda a la Plaça Vella. El batle manifesta que ell no té notícies que s'hagi conservat res.

SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DE DIA 8 DE GENER

En aquesta sessió extraordinària, per unanimitat s'acordà enviar a l'Audiència Nacional certificació de l'acord de l'Ajuntament manifestant el rebutjament de qualsevol tipus de terrorisme, organització armada i actes violents i manifestar que és de domini públic que el comportament de Macià Manera, treballador seriós i honorat, en el nostre poble sempre fou cívic i pertenesquent a una família humil i apreciada per tots els veïns.

BIBLIOTECA MUNICIPAL

La Biblioteca Municipal comunica que a partir de començament d'any es reben les següents publicacions periòdiques: **Geo**, **Tiempo**, **Dunia**, **Automóvil**, **Muy Interesante** i **El Temps**. I també la revista **BONA PAU** i totes les publicacions de la **Prensa Forana**.

Detall de la façana, tota de pedra, de Ca n'Aina "Lleó", damunt Es Pujol.

Dos dits de seny

"LES QUINTADES"

Es una antiga tradició que els "quintos" facin "quintades", almanco dins Montuïri. I fins i tot en això va de cada any en augment la competitivitat: cada quinta, per demostrar l'homenia dels seus bergantells, ha de repartir més fulles de figuera de moro que la de l'any anterior. Abans se'n repartien a quintars; ara ja és a tonelades.

Enguany s'ha arribat a un punt que la gent troba que ja basta, perquè "tant punyen s'ase, que arriba a tirar coces". En definitiva, el poble és el qui sempre "paga es plats romputs". A més de les molèsties de trobar el carrer impedit i del perill de llenegar amb el llim de les fulles de moro, qui va haver de llevar els cotxes vells, batedores i tota casta de presents, foren els homes de l'Ajuntament, que pagam entre tots.

Molta gent es pregunta què farien el "quintos" si els fessin llevar a ells tota la porqueria que han escampat, o haguessin de pagar de la seva butxaca les despeses de la neteja. Tal vegada s'hi mirarien més, perquè "en parlar de mi no ric", i en canvi "mal d'altri rialles són".

Tant de bo que els "quintos" de l'any que ve fossin més originals i més civilitzats, i cercassin un altre estil de divertir-se i de fer cas a les "quintes": per exemple, regalar-los a cada una un

ram de flors o cosa semblant. Això sí que seria original, i no repartir quinze o vint remolcades de fulles de moro, per superar les catorze que diuen que s'han repartit enguany.

Tant de bo, per altra part, que el Consistori que surti elegit a les pròximes eleccions municipals estigués disposat a "agafar es bou per ses banyes", i controlar certes asades que als montuïrers que ens pensam tenir dos dits de seny ens fan empegueir... i, a més a més, pagar.

De la participació dels "quintos" a les beneïdes de Sant Antoni, val més no parlar-ne. A part que no portaren cap animal a beneir (a no ser ells mateixos), tant els "obsequis" a la gent com les gloses foren de tan mal gust, que només tenen un nom: "riure-se'n des sant i de sa festa".

En conclusió: pel bé i pel bon nom del nostre poble, ni l'Ajuntament ni aquelles persones o entitats que tenen un poc de responsabilitat, se'n poden "rentar ses mans".

Salomó

TERCERA EDAT

Les activitats de la Tercera Edat durant aquest passat gener es poden concretar en dos fets: la reanudació de la gimnàstica amb la participació de 42 persones majors, si bé es realitza en el Local Jove degut a les obres a Ca Ses Monges; i l'assistència, dia 29, a presenciar la comèdia d'en Xesc Forteza a Ciutat.

Carta al director

PUNTUALITZACIONS

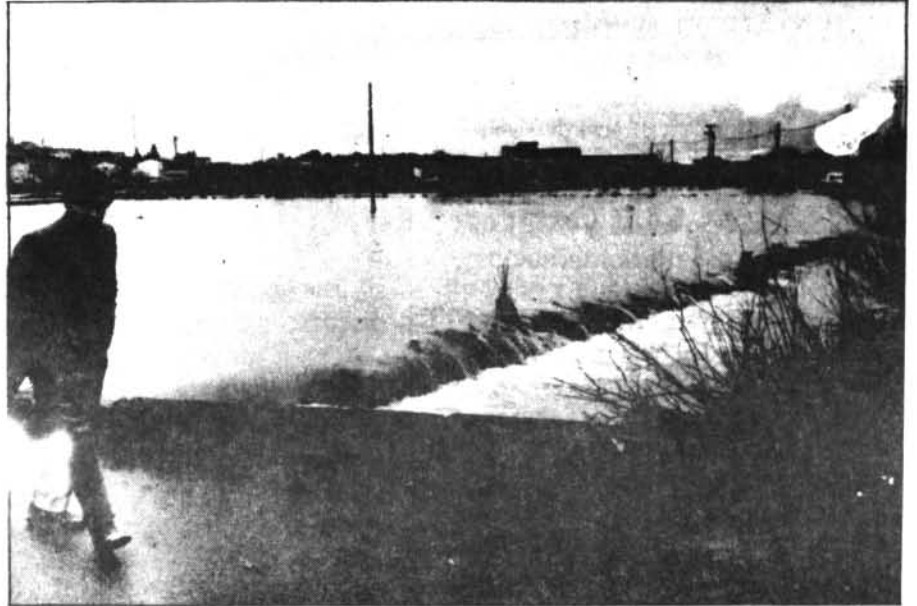
Sr. Director:

Com a principal responsable de la gestió del PSM a l'Ajuntament de Montuïri, del qual n'he estat batle durant 6 anys, em veig obligat a puntualitzar algunes afirmacions del Comité del Partit Popular de Montuïri.

El Partit Popular amb el seu comunicat de premsa a la fulla BONA PAU del passat gener, acusa a l'esquerra que durant els vuit anys que va exercir el gestió municipal ho va fer dictatorialment; i és que, efectivament, quan es prenien un acord de plenari, que moltes vegades era per majoria absoluta i amb el consens de tots els partits presents, com és el cas de l'aprovació de les Normes Subsidiàries, dit acord es duia a terme sense parts ni quarts i es feia respectar. Si això s'entén per dictadura no sabem com s'ha d'entendre el que el nostre batle actual, amb el suport del seu partit, amb la seva política d'amics i favors, emprant la cadira de batle per arribar les seves gestions públiques cap als seus negocis particulars, com és el cas de les obres de Son Moià i de Son Miró, de les quals ell era el mestre i sabia cert que gaudia de tota manca de legalitat i que, a part de ser una infracció amb abús de poder, era una competència deslleial i que li donava molts avantatges davant els altres empresaris d'obres del poble.

També ens acusa a l'esquerra d'haver dividit el poble quan, venint de quaranta anys de manca d'exercici democràtic, amb aquests vuit anys a l'Ajuntament crearem a Montuïri un marc legal de gestió, plenament consensuat amb els distints partits polítics, la qual cosa feia possible el clima de convivència que la dreta, per manca de voluntat, impossibilità. Si aquests darrers quatre anys hi ha hagut més pau política, crec que ha estat més per l'actitud civilitzada de l'oposició que no per ànim consensuador de la majoria governant a l'Ajuntament.

El que passa és que la dreta durant molt de temps ha tengut el poder i això li ha donat uns privilegis que està acostumat a disfrutar com a cosa normal, i no se n'ha donat compte quan ha pote-

Així romangueren els camps del voltant del poble, dia 26 de gener. Semblaven llacs

jar els drets del demés. Que potejar els drets dels demés pot ésser aplicar la llei als altres i deixar fer el que volen als seus.

També ens acusa d'haver contractat gent de partit per desenvolupar tasques municipals. Durant aquests vuit anys es contractaren dos funcionaris (una administrativa i un policia municipal), als quals ningú podrà acusar d'haver entrat a l'Ajuntament per simpatia amb el PSM. I aquesta acusació més em sorprèn quan record que molts dels interventors i apoderats del PP a les taules electorals en les passades eleccions eren funcionaris de la Comunitat Autònoma i del Consell Insular.

I, per acabar, també es parla de que s'han creat llocs de feina que de moment, a no ser l'ampliació de la plantilla municipal, no se'n veuen d'altres dins el poble.

Francesc Trobat

ELS REIS MAGICS

Enguany, com anys passats, no mancaren a la cita. La nit del 5 de gener, enmig d'una gran expectació infantil, arribaren a Plaça els tres Reis Mágics, els quals, com de costum, eren portadors de nombrosos obsequis per als nins montuïrers. Aquests els reberen gojosos dins el natural entusiasme.

LES BENEÏDES

En Es Dau, com els darrers anys, se celebraren les beneïdes de Sant Antoni,

enguany dia 20, diumenge, amb nombrosa participació. Ara bé, creim que és hora d'un millorament i centrar-se més en la festa. Les d'enguany semblaven calcades de les dels anys anteriors si no fos perquè algunes carrosses feien al·lusió a la guerra del Golf Pèrsic.

EL P.P. INICIA LA CAMPANYA

El passat 25 de gener, més d'un centenar d'afiliats i simpatitzants del P.P. respongueren a la convocatòria com a inici de la campanya electoral, acudint a un sopar amb assistència del President regional i de la C.A., Gabriel Cañellas, i també la del President del C.I.M., Joan Verger i altres del Partit.

S'aprofità l'avinentsa per fer pública la designació de l'actual batle Joan A. Ramonell, per encapçalar la llista del seu partit a candidats a l'Ajuntament a les pròximes eleccions municipals.

ALTRES NOTÍCIES

Si bé durant aquest passat febrer han sobresortit dues notícies, que esdevingueren d'àmbit nacional, com foren les fortes pluges i el judici de Macià Manera, se n'han produïdes d'altres, com són les excentricitats del "quintos", el "I Torneig de Futbolín de Ca Na Poeta", el "VII Campionat de Truc de Can Pieres", l'anunci del carnaval, amb cercaviles, orquestra, foguerons i bauxa per a dia 9 de febrer, l'organització d'un altre curset de cuina, i altres de menor entitat, les quals, unes i altres, per manca d'espai no podem ressenyar degudament.

El pare d'en Macià Manera, entre content i felló

Confia que el seu fill, que ara estudia d'advocat, serà a Montuïri abans de Nadal

A can Macià Manera dia 30 de gener hi havia satisfacció, encara que no completa, per la pena que ha tocat al seu fill. Esperaven més, però desitjaven manco, res. Parlarem amb el seu pare, Macià Manera, també. Començà relatant-nos un poc de la vida del fill, ens digué que ara té 28 anys, que a la presó aprofita el temps...

—I això de "Terra Lliure" —afegeix ell— és una excusa. Nosaltres creim que no, però ho deixarem així, perquè el temps que hauríem d'esperar per un altre recurs, seria més llarg que el temps que li han posat.

—Deies que aprofita el temps...

—Sí. Ara allà estudia d'advocat. L'any passat va aprovar el curs preparatori i en aquests moments estudia el primer de carrera. I com que ja ha aprovat dos exàmens li han regalat 100 dies per cada un, o sia que ja són 200 dies manco de presó.

—A quina presó estarà?

—Quan la mare anà a veure'l li digué que li agradaria venir a Mallorca. I per altra part, si ell està aquí, molts de dissabtes vendria a Montuïri i també podria seguir els estudis a la universitat de Palma.

NOTÍCIES DEL MES DE GENER SOBRE EN MACIÀ MANERA

El passat 8 de gener, l'Ajuntament celebrà sessió plenària extraordinària a la qual es prengué l'acord, per unanimitat de certificar el bon comportament d'en Macià, dins el poble, i transmetre'l a l'Audiència Nacional.

Dia 18, a la Sala Mariana, hi hagué un acte públic de solidaritat. Pràcticament s'omplí de gent de fora poble, ja que hi havia pocs montuïrers.

Dia 21 fou jutjat, i d'aquest esdeveniment en parlaren molt els diaris.

I el darrer dia del mes es féu públic el veredict: 6 anys de presó per pertinença a banda armada. I se l'absol de tenència il·lícita d'armes i explosius per manca de proves.

—¿Estau contents de la pena que li han posat?

—No hi estam perquè creim que no pertanyia a "Terra Lliure". I això dels explosius de Sa Rota han dit que no era res i també l'han absolt d'esser el qui havia posat explosius a certs llocs de Mallorca. No li trobarem ames.

—¿Per què digué que hi pertanyia?

—Fou la policia que li féu dir això de pertanyer a banda armada. Li deien: has de dir això i això altre i li pegaren fins que ho va dir.

—Ara, quan la mare anà a Madrid pel judici, ¿va parlar amb ell?

—No; únicament el va saludar amb la mà. Estava tancat dins un "quarto" de vidres, degut a mesures de seguretat.

—¿Qualcú el degué acusar?

—Aquí hi ha el mal (contesta ràpidament). Qualcú el va acusar.

—¿Con s'ha portat la gent?

—La gent s'ha portat molt bé, sobretot la joventua.

(Aquí intervé el seu germà, dissentint)

—Que va, llevat d'una dotzena de montuïrers, els altres no han fet res. A la primeria eren una cinquantena, però això sols durant quinze dies.

—I del seu comportament, ¿què en deis?

—Nosaltres no sabem que mai hagués fet mal a ningú. No mancava a la feina. El seu mestre estava content d'ell. Per altra part hem rebut cartes de Nicaragua agraint la bona feina que féu allà.

—¿Com l'esperau?

—Amb els braços oberts. Desitjam que vengui aviat aquí.

—A la tornada, ¿continuarà fent feina?

—És de suposar que el mateix mestre d'obres l'admetrà.

—¿Quina feina havia fet?

—Quan en Macià acabà l'escola va començar a treballar allà on feien portes, en Es Dau, de fuster, i allà hi féu feina fins que la fàbrica de Palma es pegà foc. Als 15 dies s'incorporà a files i en acabar el servei es posà a treballar de picapedrer amb en Pep, i fins que el detingueren. Sempre va estar content d'ell.

—¿Festejava, en Macià?

—Que sapiguem, no.

—Sí (interromp el germà que estava present a la conversa). Amb una catalana i això ho sé d'ell i d'ella.

—Allà, ¿rep BONA PAU?

—Sí; i n'està molt content.

—¿Us escriu?

—Sí; totes les setmanes. I nosaltres també.

—¿Què esperau d'aquests sis anys que li han tocat de presó?

—Per Nadal d'enguany serà aquí, o més prest. Encara més, ja veurem que per Sant Bartomeu haurà vingut a Montuïri, encara que això no vol dir que no se n'hagi de tornar.

—¿Vols afegir res més?

—Escrigueren tant els diaris, que era un desgraciat i un malanat, que era un terrorista, que havia mort persones i tal i qual. Li posaren una imatge molt dolenta; i els ignorants, que no sabien res... clar, es fiaven dels diaris. I com que és més bo de fer creure lo dolent que lo bo...

Onofre Arbona

L'exploració dels nostres camps empitjora de cada

El futur de la nostra agricultura és trist i negatiu

Les subvencions que reb el pagès no són la solució

Miquel Bauzá Miralles, de Son Canals, ofereix una perspectiva de la situació actual del camp montuïrer

És de domini comú que els nostres camps es troben en un estat de lamentable decadència. De cada dia són manco els qui volen fer de pagesos degut, per una part, a tan poc rendable com és, i per altra a la feixuguesa de les tasques campestres. Els joves, orientats pels seus pares, en fugen tant com poden i sols una nova visió, orientació i reglamentació de tot quant fa referència al camp i als seus productes vegetals i animals, serà capaç de fer canviar l'actual situació de postració en què es troba.

De continuar així, la gent rebutjarà la feina del camp, de cada dia més, i continuarà anant-se'n a treballar a altres llocs. La xerrada que tenguérem amb en Miquel Bauzá Miralles, de Son Canals, és prou eloqüent i significativa.

—Els problemes són molts —comença dient-nos—. Lluitar amb uns preus dolents i l'intermediari se n'ha de dur molts de doblers, perquè té moltes despeses, ja que per cobrir hi ha d'haver un marge comercial molt gros. I això fa que tenguem molt mal marxar.

—¿Quin és, segons tu, el motiu principal pel qual la gent se'n va del camp?

—Perquè no és rendable de cap manera. S'han de menester molts de doblers per a comprar maquinària, i després no rendeix. I si aguantem el camp és perquè l'estimam i per conservar la propietat.

—¿A Montuïri deuen quedar poques famílies que visquin exclusivament del camp?

—Molt poques. De la meua "quinta" sols en quedam tres que hi visquem. I ara tenc 52 anys. I d'aquests tres es pot dir que els altres dos també es dediquen un poc a hortalisses, o sia que no és directament del camp.

—I a més dels intermediaris, ¿per què creus que el camp no rendeix?

—Entre altres motius podríem dir que avui hi ha una política agrària dolenta, sobretot perquè ens donen unes subvencions, que

en lloc d'esser subvencions, vénen a ser almoines... i això no ens va bé. Nosaltres som "es germà pobre de sa família".

—Davant aquesta situació, ¿què creus tu que s'hauria de fer perquè anàs més bé el camp?

—Llevar subvencions, posar preus reals, donar feina i doblers als aturats... Molta gent de l'Administració guanya molts de doblers fent poca feina, i això espenya lo altre, ja que si un ha de fer molta feina guanyant pocs doblers... no pot ésser.

—¿A què dius fer poca feina?

—Dic fer poca feina a fer-ne

set hores, sense cap responsabilitat ni una. Perquè un home que té poca responsabilitat i fa vuit hores de feina, ja fa molta feina, però sols ha de complir l'horari del rellotge i res més; i això és molt fàcil. El divendres a migdia acabar, i fins al dilluns, un mes de vacances... Això són molts avantatges comparat amb el pagès.

—Respecte al camp, concretament el de Montuïri, ¿com hi veus tu una solució perquè sia més rendable?

—No crec que encara que canviàssim de sembrar una cosa per l'altra, rendís més. Don una part grossa de culpa al Mercat Comú, ja que als pagesos ens han tirat més en terra que no estàvem. Per exemple amb l'assumpte d'ametles ens hem d'aferrar al S.A.P. I això són agrupacions comercials.

—Podries concretar més el teu rebutjament cap a les subvencions.

—Si per exemple reps una subvenció, et fermen a què els has de vendre a ells, no pots anar a un altre. I si hi vas, perds la subvenció per un any. I en canvi abans podíem vendre al qui ens convengués Anava millor, hi havia més competència i teníem més bon marxar. Ara hi ha subvencions per les llavors, subvencions per les ovelles, subvencions per l'ametla, subvencions per sembrar lleguminoses, com faves... També ens donen subvencions per barrar la finca... però això ens duu molts de problemes. Hi ha subvencions per fer sestadors... però tot això suposa molts

El pass

dia i el pagès rebutja cultivar-los així com per toca

26 de gener quasi tots els camps del terme romangueren inundats. Eren tan extensos els embassaments que més enllà d'Es Dau, dins un d'ells, s'hi podia contemplar aquesta bella perspectiva, en el qual pràcticament tot Montuïri s'hi reflecteix

Els joves, orientats pels seus pares, fugen tant com poden de fora vila

de problemes perquè has de córrer molt i dedicar-hi hores de feina.

—¿Tanmateix us ho fan a saber, de les subvencions?

—Sí, perquè generalment tots els pagesos estan a un sindicat, i els sindicats posen els clients al dia de tot quant hi ha. Però això suposa feina. Ara bé, has de córrer molt per les subvencions, has d'anar moltes vegades a la Conselleria, hi has d'estar molt damunt...

Després d'una petita pausa, en Miquel continua.

—Tenc record que devers l'any 62 el blat anava a dur, i un picapedrer guanyava vint duros. O sia que amb vint quilos de blat teníem un picapedrer. I enguany hem venut el blat a 28 pessetes el quilo. I un picapedrer se'n duu 10 ò 12 mil pessetes per vuit hores. I no és que hi tenguí res que dir, sinó que ho dic perquè per guanyar 12 mil pessetes, ¿quants de quilos de blat

hem menester? En necessitam 400 ò 500. I llavors amb 20 quilos de blat pagàvem un picapedrer.

—Per tant, els productes del camp no han anat augmentant progressivament així com ha augmentat la resta.

—No. I ens han donat aquesta solució: en lloc d'augmentar els preus, ens donen subvencions. I aquestes subvencions són petites. L'any 88 vàrem vendre les ametles de 150 a 180 pessetes el quilo d'ametla. I ara he xerrat amb un que m'acaba de dir que les ha venudes a 35 pessetes, o sia a una quarta part de fa tres anys. El blat el venem a 28 pessetes... tot són problemes. I fa molts d'anys que va a aquests preus, no augmenta. És més, venem a un preu més baix que fa cinc o sis anys. És possible que al govern li convengui, que per exemple la carn vagi a baix preu... i ens dóna una subvenció per les ovelles; però crec que ens aniria

molt millor que la subvenció fos damunt el quilo de carn i que pujàs el preu, i concretament el quilo de carn de mè. I així, el qui vendria més carn, més guanyaria. Les ametles, igual. Ara ens donen 45 mil pessetes per hectàrea d'ametlerar. Si en lloc de donar-nos-ho així ens ho donaven damunt cada quilo de bessó, el que tengués més arbres tendria més bessó i guanyaria més doblers. Però ara tant guanya el qui té una quarterada d'ametlers que rendeixen poc com el qui en té una que rendeix molt. I ara veim com en aquestes finques grans coronen els ametlers per no haver-los d'espolsar, perquè el preu de l'ametla no basta per pagar els espolsadors. I com que no basta, els coronen, els lleven quasi totes les branques... transcorreran tres anys d'aquesta manera... i ja veurem què passa. I viurem de les subvencions.

—¿I així es podrà viure?

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

—Hi ha molts de propietaris de finques que avui pràcticament viuen de les subvencions. Com que per exemple les subvencions per les ovelles suposen molts de doblers, ja que donen tres mil o tres mil i “pico” de pessetes per ovella.

—Aquestes subvencions, ¿són per vendre-les o per tenir-les?

—Per tenir-les, per conservar-les. Quan en venem o una es mor, les has de donar de baixa. Es pretén que sobri carn al mercat a fi que vagi a preu baix.

—¿Com es preocupa la Conselleria?

—Els de la Conselleria han venut a Montuïri a treure sang a les ovelles per això de la “brucelosis”, i s'ha fet el cens; i a Montuïri passen de les tres mil ovelles. I si no hi hagués subvenció per les ovelles, a Montuïri sols n'hi hauria mil.

—¿Quina és la situació de l'ametlerar?

—Ara molts conservem els ametlers perquè aquestes 45 mil pessetes que per hectàrea ens donen enguany... és una altra manera de conservar l'ametlerar. Ens pagaran la feina que hem feta: són uns doblers per femada, guaret, poda... I com que veuen que per l'ametla sols es paga l'espolsar... així ens pagaran aquestes feines. Però ens han fermat a una S.A.P. d'aquestes i ens obligarà a vendre a ells, al preu que després ens diran. I fora competència. No podrem fugir d'ells perquè perdríem la subvenció.

—¿No us agrupau els pagesos per defensar el vostres drets?

—A Mallorca es va partir que havíem de fer agrupacions, pensant-nos que seria amb els de la Península. Joestic a la “Crisol” d'en Ribot i estàvem units a en Borja de la Península. I ara resulta que tots els de Mallorca, els de “Crisol”, s'han repartit els clients de Mallorca. Posaran un preu determinat i fora competència... I com que no podem fugir d'ells, si

“Segons el cens, a Montuïri superen les tres mil ovelles, però si no hi hagués subvencions no arribarien a les mil”

no volem perdre la subvenció... ens faran la prova de l'ametla... i el preu serà així com ells diran.

—¿Què és això de la prova?

—Un quilo d'ametla a Montuïri fa d'uns 250 a 300 grams de bessó i després multiplicat pel preu del bessó surt el preu de l'ametla. O sia que com que el bessó va a 200

pessetes el quilo, l'ametla va a 50. I això ha fet que s'hagin deixat bastants d'ametlers sense espolsar. I els que els han espolsat és degut a les subvencions. A més, has d'haver femat, podat, fet el guaret per poder cobrar la subvenció: això per la feina que hem fet als ametlers. Han venut uns tècnics

(Continua a la pàgina següent)

S.I.A.C.

S.I.A.C.

**EL CAMÍ MÉS CURT
PER TOT EL QUE
VOLS CONÈIXER
SOBRE L'ADMINISTRACIÓ**

Què és el S.I.A.C.?

- * El S.I.A.C. és un Servei d'Informació i Atenció al ciutadà, adscrit a la Conselleria Adjunta a la Presidència.

Quins són els seus objectius?

- * Informar als ciutadans sobre les actuacions de l'Administració de la C.A.I.B. i sobre qualsevol altre tema en relació als organismes dependents del Govern Balear.
- * Informar als ciutadans sobre l'estructura i funcions de totes les altres administracions.
- * Informar sobre qüestions d'interès relacionades amb la Comunitat Balear.
- * Recollir i tramitar suggerències dels ciutadans.
- * Recollir i tramitar queixes i reclamacions.
- * Servei de nexa d'unió entre Administració i administrats. En definitiva, el S.I.A.C. pretén ésser la clau de l'Administració al pany de la porta dels ciutadans.

S'HAN VENUEDES CINC POSSESSIONS, PERO CAP PAGÈS N'HA COMPRADA CAP

(Ve de la pàgina anterior)

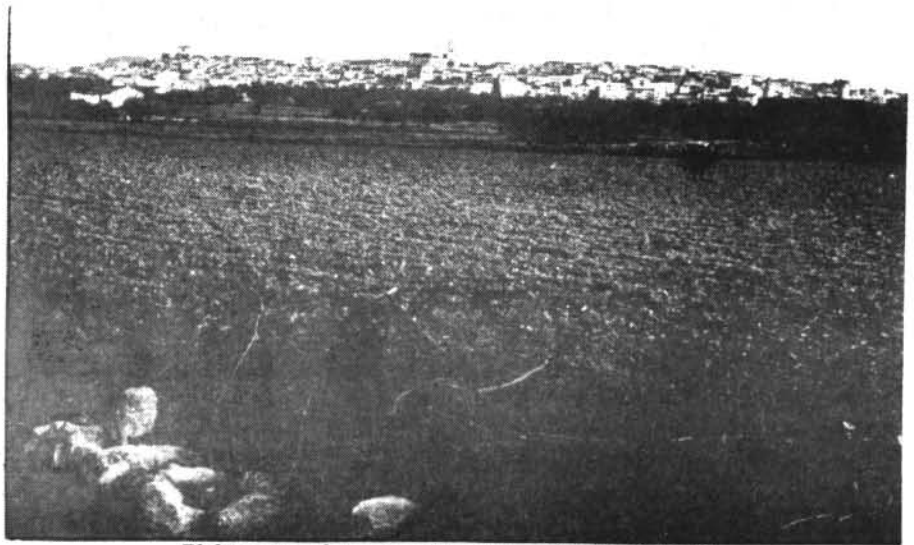
de la casa a revisar-ho, han anat a un tant per cent i més envant vendran els inspectors del Mercat Comú a fer una revisió a Mallorca. Ara ens paguen mitjançant un aval, de tal manera que si no és ver allò que hem declarat, haurem de tornar els doblers.

—Passant a un altre aspecte del camp, en concret a la maquinària agrícola, ¿com s'arreglen aquells que no en tenen?

—Avui un que no té maquinària no pot fer de pagès. Per fer de pagès s'ha de tenir maquinària. I no és que es guanyi res amb la maquinària, el que passa és que dones una solució al teu problema. Allargues l'agonia al problema del camp perquè per conservar el camp, avui no queda més remei que comprar màquines. Ja fa 20 anys que tenc una "cosechadora"; i amb ella i dos que m'ajuden, feim lo nostro i lo seu. Sols els que tenen un "empleo" no tenen màquines, però aquests sols conserven la propietat. Un professional avui no pot conprar sense maquinària; i així ve just, ja que les màquines surten molt cares, tant per la compra com per la conservació. El cost de la feina tant del mecànic com del ferrer és bastant feixuc... el gas-oil és molt car; encara que estigui subvencionat, és molt poca cosa.

—Per tant no és rar que la gent se'n vagi del camp.

—Avui es parla un poc dels joves agricultors. I com que hi ha unes subvencions que són fabuloses, una cosa que retgira... i si una persona s'aferra a això i en sap i té manera d'agafar-les... és una quantitat grossa de doblers que poden aprofitar. Xerren d'animalades de doblers pels joves agricultors, però això no és lo seu. Lo seu seria uns preus reals i qui vol fer feina que en faci.

El futur per al camp montuïrer no és gens optimista

—¿Quin futur veus al camp?

—A Montuïri el veig dolent. A les dues filles que tenc els vaig aconsellar que fugissin escapades del camp, que no hi havia res que fer. La major té 21 anys i estudia farmàcia a Barcelona i la segona, 17 i fa BUP. A fora vila feim molta feina i hem perdut la "roda"... i no es veu solució, sinó que de cada dia empitjora. Menjam, bevem i vivim bé, però no vivim com els altres; hem de fer molta més feina i sempre tenim problemes. Quan el porc és gras, per exemple, tenim mal vendre'l; si no el vens a un particular l'has de vendre a un preu baix. Els preus dels mercaders fan pena. L'any passat vaig vendre porcs grassos al mercader a 170 pessetes el quilo i en canvi als particulars, per a matances, es paguen de 220 a 250 pessetes. A 170 hi perds doblers.

—Treu poc el camp...

—Et diré encara, que fa poc s'han venut possessions com Son Sastre, Son Comelles i Son Trobat, i també Can Carrió i Can Galluro, aquestes dues darreres a estrangers; però cap pagès n'ha comprada cap; no hi ha doblers per invertir. Abans sols ho comprava el pagès, però ara el qui no ho compra és precisament el pagès. Si una "cose-

chadora" val avui de 8 a 9 milions de pessetes, un tractor nou, tres milions, i els ormeigs un parell de milions; remolc, arades, cultivadors... però no queda altre remei que comprar màquines grosses si volem conrar molt i fer la feina en poc temps, perquè si no ret no va bé. Preus baixos per vendre i cars per comprar els abonaments, i així no pot esser.

Pel que sembla en Miquel de Son Canals ha ofert una visió molt pessimista, però realista del camp, i sobretot de tan malament com està avui. Abans d'acomiar-nos encara afegeix:

—Crec que seria important suprimir subvencions. I això de joves agricultors amb subvencions de 2, 3 o 4 milions de pessetes no treu cap enlloc. Conforme que necessites doblers per comprar maquinària, però també pots comptar amb l'Extensió Agrària. Si fas inversions et paguen molts de doblers. Avui si et jubiles et donen una bona quantitat de doblers i si cedeixes els teus drets a un que pagui a la Seguretat Social Agrària i que dugi tres anys de pagament, així et pots retirar als 60 anys. I fins i tot, segons m'han dit, et pots retirar tant si treballes per compte propi com per compte d'altri.

Onofre Arbona

EL IV CONCURS LITERARI

Activitats i tradicions montuïeres de principis de segle

L'AGRICULTURA DEL SEGLE
PASSAT

En el segle passat l'activitat del poble de Montuïri era completament agrícola.

Les eines de treball dels pagesos eren simples i rudimentàries. S'empraven arades de fusta i de ferro per llaurar la terra, estirades per bístia.

Treballava molta gent en la tasca de l'agricultura.

Se segava amb falç i es feien garbes que es transportaven a les eres amb carros i es batia amb carretons, que eren pedres escairades, estirades per una bístia. Per separar la palla del gra es ventava amb forques de fusta i es porgava amb erers.

Després el gra es molia en els molins de vent, dels quals ara només en queden les torres.

Una vegada molt el gra s'havia de cerndre la farina per separar el segó; si no tendríem el que ara se'n diu "pa integral". Una vegada cernuda la farina s'emprava per fer el pa, que era la principal base del sustent humà.

El pa es pastava a casa i s'avisava el fomer el vespre abans, el qual damunt les cinc del matí passava per les cases a cridar la gent perquè començàs a pastar. I després, al cap d'una hora, tornava passar per dur-se'n la pasta del pa a coure.

Guillem Trobat - 6è.

EL DIJOU LLARDER

En haver passat Sant Antoni ja començava el carnaval.

En aquell temps els joves feien bulla, és a dir, tiraven olles de test plenes de fang i plomes dins les cases, que en aquell temps tenien trespol.

El dijous llarder es menjaven els potons del porc i les orelles per fer-se un bon bullit.

A les cases, els darrers dies es feia una gran festa, amb ball i menjar.

A Cas "Confiter", el dijous llarder llogaven una orquestra i la gent anava a ballar al ball de saló.

Segons les nostres padrines, ara dura molt poc el carnaval; abans durava més i era més divertit.

Margalida Cerdà - 6è.

Maria Francisca Pocovi - 6è.

EL CARNAVAL

Mai m'ho havia imaginat d'aqueixa manera. Tot ha canviat molt, d'abans a ara.

Fent un recull de memòries velles del Carnaval, ho demanàrem a la gent coneguda vella. Ens varen dir moltes coses, per exemple: ¿què és la bulla?, i tan divertit com era; i totes aquestes coses.

Les opinions de les persones foren aquestes:

—En aquell temps ens ho passàvem molt bé.

—¿De què us disfressàveu?

—De velles, d'homes i de qualsevol cosa.

I també ens han dit que tiraven coses a dins les cases. A vegades gerres, olles plenes de plomes, greixoneres velles, etc.

—¿Però les madones no us deien res?

—Sí; n'hi havia que ens encaçaven amb la granera.

—¿Anàveu a tocar bauleta?

—Sí, i corriem molt; i molt de fang que hi havia pels carrers, si havia plogut.

—Hi havia ball?

—Sí; anàvem a Can "Xorri" o a Ca N"Alói".

—¿Hi havia algun disfres més conegut?

—No; ens disfressàvem del que teníem, no era com ara que quasi tothom se'n va a comprar un disfres.

—¿Per aquests dies feien algun dinar especial?

—Sí; feien potons de porc.

—¿I fèieu carrosses?

—Sí; fèiem un carro, que li deien "Es Carro Triumfal", i li penjàvem olles, taronges agres...

Tot això són opinions de la gent que encara recorda el temps passat.

Aina Gomila - 6è.

Margalida Maria Payeras - 6è.

ELS DARRERS DIES

Entre altres coses vaig sentir això:

"L'any 17 anàvem a fer bulla per les cases i ens encaçàvem. Tiràvem olles per dins les cases, el dijous llarder. També sortíem, els joves, agafàvem picarols i fèiem renou pels carrers. Els joves esquitxàvem les al.lotes i les al.lotes amb ortigues ens picaven. Els darrers dies sortien els "quintos" i agafaven carros i els enramellaven de pi i mata. Després sortia la banda de música..."

Margalida Fontirroig Moll - 6è.

PLUVIOMETRIA

Pluja caiguda a Montuïri per metre quadrat durant els darrers 28 anys i registrada a BONA PAU:

1963 ...	421	1977 ...	702
1964 ...	357	1978 ...	592
1965 ...	306	1979 ...	657
1966 ...	531	1980 ...	689
1967 ...	309	1981 ...	449
1968 ...	475	1982 ...	411
1969 ...	610	1983 ...	172
1970 ...	404	1984 ...	383
1971 ...	413	1985 ...	522
1972 ...	860	1986 ...	606
1973 ...	622	1987 ...	595
1974 ...	750	1988 ...	380
1975 ...	641	1989 ...	552
1976 ...	862	1990 ...	525

Es una recerca de Josep Mateu - 6è.

Maria Aloy Miralles, "Serena"

Vice-rectora del Col·legi de la Puresa, l'any 1874 dugué el pes principal en la instal·lació de la Comunitat

La persona que ha viscut manco anys d'entre les que hem presentat en aquesta secció és la que ressenyam ara: Es tracta de Maria Aloy Miralles "Serena", una jove que nasqué a Montuïri el 2 de març de 1849 i morí als 27 anys, el 24 de març de 1876.

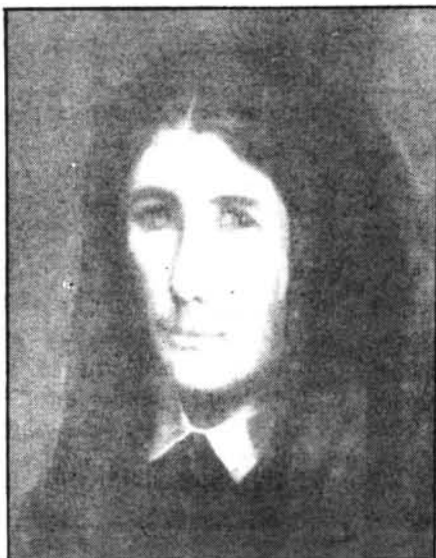
D'entre els seus germans —9 en total— ella i el seu germà Josep (1) eren els majors. També era germà seu en Joan (2).

La seva joventut està íntimament lligada amb la de "Madre Alberta Jiménez", ja que als 18 anys va ingressar com a pensionista en el col·legi del qual aquella ja era rectora.

Corria l'any 1876 quan Madre Alberta va poder comptar amb na Maria Aloy com el seu braç dret. Totd'una actuava com auxiliar de la casa; ella era d'un caràcter suau, discreta, prompta per servir; tant és així que la rectora ja no es trobava tota sola. Ambdues col·laboraven íntimament en la instal·lació de la comunitat de Germanes de la Puresa, una endevinava el que desitjava l'altra i cap d'elles estalviava esforç i sacrifici; i es recolzaven per dur endavant aquella obra.

Al cap de poc temps Maria Aloy començà a estudiar a fi d'obtenir el títol de mestra, cosa que no sols ho aconseguí, sinó que al poc temps i quan encara no tenia edat per al seu nomenament, es va presentar com a vice-rectora del Col·legi de la Puresa davant el tribunal d'oposicions, l'any 1872. I des d'aleshores ja hi hagué dues mestres.

Dos anys més tard, seria a principis de 1874, s'embarcà cap a Barcelona a fi d'estudiar el govern i comprovar la marxa del Col·legi que les religioses dels Sagrats Cors tenien a Sarrià. Allà s'assabentà de la instal·lació de la comunitat i es va decidir a treballar il·lusinadament per dur-ho a terme a Mallorca. I encara que no consti

documentalment, se sap també que fou Maria Aloy la qui va dur el pes principal en els preparatius i posterior emplaçament de la referida comunitat. No obstant es troba a l'anomenat "Llibre de Personal" d'aquella casa i escrit per la mateixa madre Alberta un paràgraf molt expressiu referit a la mateixa Maria Aloy, que diu així:

Dia 19 de setembre de 1874, fou una de les que assistiren a l'acte d'inaugurar-se la comunitat de Germanes, havent contribuït d'una manera molt eficaç amb la seva fe i entusiasme a que això succeís. Unes paraules, per altra part molt sòbries i ponderades, que diuen molt per haver sortit de la ploma austera de Madre Alberta. I continua:

El que la Rectora ha de callar en escriure com a Superiora, l'afecte, estimació i gratitud que sent per la petita ajuda de cambra, per la seva vice-rectora, quasi nina, que treballa al seu costat amb ardor i entusiasme, que l'alivia en les seves penes, que li serveix de consol, li ho diu jugant, com si fos un conte, amb gales d'inspiració, quan Maria Aloy li demana amb insistència una poesia en mallorquí... La Mare Rectora agafa la ploma i oblidant-se per uns moments de les seves preocupacions i disgusts, comença així:

*Ab lo cor ple de tristesa,
Cansat de tant de sofrí,
Vaig emprendre llarg camí
Trescant sempre ab greu dolor.
Escabrós era'l camí.
Trencat d'avenchs y clapers;
Atgelagues y batzers
Sols li donaven verdor.*

(Aquesta era la darrera estrofa:)

*Ara sols dirte me manca,
Si es que tu no heu endevinas,
Es palau quin es y quines
Les flors qu'he degut cullí.
Nines prudentes y virtuoses
He cultivat afanada
Y tu ets la qu'he alcansada
Mes bella en lo meu jardí (3)*

No hi ha dubte que la vida de Maria Aloy podria comparar-se a una flor que passa... És molt possible que fos pel treball excessiu i també per la seva complexió delicada, que ja no pogués més; el fet cert és que una tuberculosi pulmonar soscavava les seves forces. I tement un contagi a tot el col·legi es va comprendre que Maria Aloy no podia romandre més temps allà. La Congregació va comprar una casa a Son Serra (on ara és l'Escola del Magisteri de l'Església) i allà, conformada i abandonada per complet en mans de Déu, hi acabà els darrers dies de la seva vida.

Encara hem trobat gent de Montuïri que recorda a Maria Aloy com una monja jove que morí amb fama de santedat. Per altra part Madre Alberta l'evocava amb aquest poema:

*Hermosa flor, tu'm consolas
De mos afanys y amargures,
Gozant les teues dulsures
Trobaré a mos mals conhort...*

Onofre Arbona

(1) En un pròxim número pensam publicar la semblança de Josep Aloy Miralles.

(2) Joan Aloy Miralles fou batle de Montuïri en quatre ocasions: 1901-1904; 1905-1906; 1916-1918 i 1920-1922.

(3) Tant aquests paràgrafs com moltes notes d'aquesta ressenya han estat tretes del llibre "La Madre Alberta" del Dr. Antoni Sancho, Palma, 1941.

Guillem Mayol Miralles, "Silis"

Guillem Mayol Miralles, més conegut dins el nostre poble per "Mestre Guillem Silis", és el que desfila avui dins aquesta secció, reservada a persones que entrevistem cada mes per aquesta revista.

Ell és un més dels homes que, actuant de menestral —concretament fuster—, va tenir una activitat en la seva professió, dins un temps on les coses —la vida— no eren tan fàcils. On el fet de triar una feina per obrir-se pas dins la vida no era sols qüestió de vocació, sinó que la família s'havia de sacrificar també perquè el jove que es decidia a ser un bon menestral pogués arribar al terme del seu propòsit amb l'esforç de tots. Els qui anaven al camp a jornal o estaven llogats, poc o molt duïen una soldada els dissabtes a ca seva. No així els futurs menestrals, els qui volien aprendre un ofici. Aquests darrers estaven molt de temps a guanyar cap centímetre, i la seva família sofria les conseqüències. Fa 60, 70 o 80 anys —i no parlem de més enrera— les lesques eren primes.

El nostre home és senzill, simpàtic i amb ganes de contar-nos la seva vida. Amb el mode d'expressar-se sembla que ens fa lloc perquè al seu costat tornem reviu un passat que els joves d'avui no han conegut.

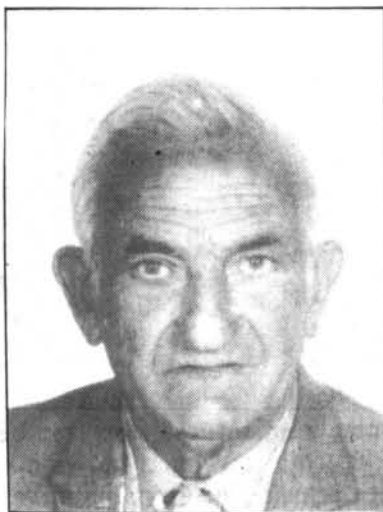
I així, alegrement, sense cap complex i amb ganes de comunicar-se, va dient, va contant, va relatant història, la petita història del nostre poble.

Té 84 anys —una edat respectable— i nasqué a Montuïri.

—¿Com us vàreu fer fuster, mestre Guillem?

—Tenia uns 14 o 15 anys i estava llogat a la possessió de "Can Comuna" per llaurar vinya. Però em vaig cansar de fer allò, aquella feina no era lo meu. Ho vaig dir a ca nostra i em posaren de manobre amb en Ramon "Solleric" (1). Una temporada que feïem feina a Son Rafel Mas, mestre Ramon m'envià a la fusteria de mestre Rafel "Serena" perquè ens fessin uns tascons per aguantar unes files de marès que pujàvem i serrar una post per unes retxes que feien un dibuix determinat. Com que vaig veure que tenien molta feina i amb el permís

La seva vida sembla una petita història del poble Amb dificultats pogué obrir-se pas dins la vida

de mestre Rafel, jo vaig fer ràpidament els tascons i vaig serrar la post pel lloc i les retxes corresponents. A mestre Rafel li cridà l'atenció la manya que jo tenia, i em va dir que si volia fer de fuster amb ell, em donaria lo mateix que guanyava fent de manobre. En aquells temps, fent de manobre, jo guanyava deu reals. M'agradà la proposta de mestre Rafel, la qual faig considerar excepcional, i després de consultar-ho amb ca nostra, vaig començar de fuster amb ell.

—¿Sempre vàreu fer feina dins el nostre poble?

—Quasi sempre. Quan ja sabia fer feina, vaig estar un any treballant de fuster a una fàbrica de teixits de vellut a Bunyola, on hi havia 80 telers i 200 dones de plantilla; però després vaig tornar a fer feina amb mestre Rafel "Serena". En aquell temps hi havia la fàbrica de "S'Hostal" i la de "Can March", que feien sabatilles per a l'exportació, i jo feia a escarada, quan havia acabat el meu jornal, les caixes per embarcar-les.

—Quan varen posar botiga per a vós, ¿venguéreu aquí on ara viviu a intal·lar-vos?

—No. Quan vaig posar botiga per a mi, la vaig posar a "Can Xinet", davant

Can Mateu "des Fom". Hi vaig estar un any. Després m'havia de mudar aquí on és avui l'apotecaria, que era un solar amb pins, on don Joan Ferrando vell, el propietari, hi havia de fer obra, però per un mal entès, que no ve al cas, vaig haver de carviar la botiga a la Plaça Vella, aquí on va ésser la farinera d'en "Lull", propietat també de don Joan Ferrando. Més tard, l'amo en Biel "Lull" em va vendre el solar, al qual hi férem una casa on vivim actualment, i aquí em vaig instal·lar definitivament. Cal dir que aleshores jo ja era casat.

—¿Vàreu fer el servei militar?

—Sí; i ho vaig passar bastant bé, perquè em passaren de fuster al parc d'Artilleria.

—¿Recordau qualche establiment públic que hi hagués al vostre temps i que avui no hi és?

—Record la taverna de "Can Tomeu d'es Fom", "Ca l'amo en Pep Collet" —que era estany i cafè— i les fàbriques de sabatilles de "Can March" i S'Hostal.

Mentre mestre Guillem contesta a les nostres preguntes, surten i ens va relatant petites històries, casos i fets d'aquell temps. Els fets que ens conta ell i altres entrevistats, entre les converses que tenim al curs de les nostres xerrades, diríem que és la sal d'aquest canvi d'impressions; però l'espai de què disposam no ens dona lloc a exposar-ho damunt el paper.

—¿Hi havia molta feina de fuster en aquell temps?

—Molta. Vaig arribar a tenir set mosos. Entre ells en Toni "D'es Figueral", es "Xibavet" (En Sans) i en Rafel "Xeric".

—¿Quins eren els vostres amics?

—Els amics i els homes que més vaig tractar, entre altres foren: don Joan Ferrando (el vell), l'amo en Tià "Xigalla", en Mateu "Pellusco" (vell), matador de porcs...

(Continua a la pàgina següent)

L'amo en Guillem "Silis" fou un home faner Té 84 anys i enyora superar el 2.000

(Ve de la pàgina anterior)

(S'interromp de cop en sec).

—¿Saps—ens diu— que vaig conèixer tots els principals personatges que posaren l'electricitat de Palma a Montuïri? L'amo en Biel "Llull" els va vendre el solar per posar-hi la central, per mil duros, una quantitat respectable en aquell temps.

—Ens consta que sempre us ha agradat molt viatjar.

—En efecte, és veritat. Fa 20 ò 25 anys ja, que a rel del casament d'una neboda meva amb un anglès, vaig viatjar a Londres i a París. Sempre que he pogut he viatjat dins Mallorca i fora d'ella.

—¿Quines aficions més teniu o heu tengut, mestre Guillem?

M'agrada molt veure monuments i obres, com més antigues millor.

—Especificau-nos, d'aquestes obres o monuments, ¿quines us criden l'atenció?

—Qualsevol catedral d'Espanya la consider important. La de Mallorca, quan està il·luminada els vespres, és una meravella. L'aqüeducte de Segovia és admirable, els palaus antics de Palma amb les seves clastres, són únics, qualsevol obra antiga que veig desperta el meu interès. Per cert, que ara que parlem d'obres, convé tenir sempre present la gran obra i el gran esforç que suposa per Montuïri tallar i preparar la terra, per-

què l'aigua que hi havia din ses Son Amoianes i Son Miró —que eren prat— sortís per davant la farinera vella, essent que abans sortia per devora el cementeri i ja prop del poble cercant les parts més baixes, fins agafar el torrent. Amb aquesta modificació li donaren sortida més ràpida i directa. Això m'ho va dir mu mare, que ho sabia de la seva padrina.

A mestre Guillem no és necessari fer-li moltes preguntes, ell mateix ençata temes i els va desenvolupant. El problema de l'entrevistador és que es troba amb infinitat d'assumptes a tractar. ¿Per on començam? Mentrestant ell ens mira, ens observa divertit amb la satisfacció que li produeix descobrir pàgines de la seva vida i del petit món que l'envoltava.

—¿Éreu molts de família, a ca vostra?

—Érem una germana i tres germans, i havíem d'anar molt vius per fer el cap envant. I com nosaltres, tothom. Perquè et facis una idea et diré que moltes dones casades quan havien tengut un infant, el desmamaven molt prest i cercaven dins Montuïri o fora poble, qualque família que les volgués per dides.

—¿Em podríeu dir qualque feina feta vostra dins Montuïri?

(Aquí mestre Guillem cobra satisfacció pels quatre costats)

—Moltes. Però només te'n diré unes quantes: Ea volada de la casa de don Miquel Ferrando —Can Perons— és feta

i posada meva, així com tota la fusta de la casa. Els balustres, de marès, també els vaig fer jo. La balustrada del cor del Puig de Sant Miquel és feta meva. Inclús hi ha feines a fora poble que per fer-les acudien a mi, malgrat que no fossin de fusta. M'atrevia amb tot.

—¿Què pensa a una persona de la vostra edat, d'aquell temps i del món d'avui?

—No enyor aquell temps. Avui es viu més bé i les persones són més tractables. Jo, per exemple, he duit la sort de tenir uns fills i filles que em tracten molt bé. Avui no hi ha tanta enveja. Entre la gent hi ha més bones maneres. Llavors érem d'un temperament... ¿com diria jo...? més primitiu. Avui el tracte entre nosaltres és més humà.

—¿Desperta l'interès en vos, l'any dos mil?

—M'agradaria arribar-hi i superar-lo, però crec que més bé que així comestic ara, no hi estaré.

Durant tota l'entrevista, el bon humor no ha abandonat mai mestre Guillem. Quan ens acomiadàvem, la rialla que guaitava a través dels seus ulls, ens féu recordar la d'aquells infants que, amb una jogueta estreta contra ells, esperen il·lusionats una altra visita—o la de qui es presenti— per poder comunicar-se i expressar els seus sentiments.

Miquel Martorell Arbona

(1) Ramon Arbona Pocovi "Solleric" (fill de mestre Miquel "Solleric"), nebot de mestre Ramon "Solleric", tots ells mestres d'obres. El darrer, padri de l'entrevistador. Feim aquesta petita anotació perquè el lector no es confongui

Pagamos
hasta el

13'50%

desde la primera peseta.

SIN COMISIONES NI DESCUENTOS

EN PAGARES DE MARCH
LEASING, S.A., A 12 MESES

Rentabilidad por tramos:

De 1.000.000 a 2.500.000 # 12, - %TAE

TAE

De 2.500.001 a 5.000.000 # 12,50 %TAE

De 5.000.001 a 10.000.000 # 13, - %TAE

A partir de 10.000.001 # 13,50 %TAE

Infórmese en cualquiera
de nuestras oficinas.

BANCA MARCH

SUCCINTA HISTÒRIA DEL FUTBOL MONTUÏRER - II

Constitució del Montuïri com a Club de futbol

La data del 22 de juliol de 1941 haurà d'esser recordada com una fita memorable pel futbol montuïrer, ja que aquest dia, d'una manera oficial fou constituït el C.D. Montuïri. Abans s'havien redactats els estatuts i aquest dia fou inscrit a la Federació Balear de Futbol.

La Junta Directiva fundadora fou aquesta: Joan Sampol Cerdà, President; Miquel Mayol Veny, Secretari; Antoni Sampol Miralles, Tresorer; Rafel Ribas Martorell, Miquel Verger Socias i Joan Bauzá Martorell, Vocals.

El camp "Es Revolt", que com diguérem anteriorment era utilitzat en temps de la república, va desaparèixer com a tal en temps del Moviment, però la directiva abans esmentada va tornar aconseguir-lo per al Club, i l'any 1942 era reformat, si bé les mides eren molt petites, sols de 78 X 63 metres. A l'entretant es va lograr que don Joan Ferrando, el propietari dels terrenys, el llogàs; si bé en el contracte estava que s'havien d'abonar 100 duros anuals, aquesta quantitat no es va pagar mai; ara bé, el propietari tampoc va demanar mai aquests dòblers.

Durant 5 anys, però, no es va participar en competicions oficials. Al llarg d'aquest temps sols es jugaven partits amistosos. El vicari, don Joan Miralles, "Queló", quan s'havia de celebrar un partit, reclutava jugadors d'aquí i d'allà fins a disposar dels 11 imprescindibles.

En aquell temps el camp "Es Revolt" estava barrat amb posts, col·locades dretes; i això feia que la gent que anava a veure els partits havia de pagar, encara que aleshores l'entrada sols valia dues pessetes.

Tota la llenya necessària per tancar el camp la va regalar don Lluís Sitjar, propietari porrerenc, molt aficionat al futbol, el qual fou posteriorment president del Mallorca i en temps seu l'equip degà va construir el camp que duu el seu nom.

Respecte al barrat, encara que el posaren fort, quan feia una gran ventada, el tomava. I en Biel Cerdà "Rupit" era l'encarregat de tornar-lo aixecar,

UN DELS PRIMERS EQUIPS DEL MONTUÏRI

Drets: Joan "Comelles", Llorenç "Queló", Bartomeu Antich (d'Algaida), Miquel Cardell, "Ballester", Sebastià "Serena". Acotats: Biel Sampol, Pere Sampol, Guillem "Niu", Pep Sampol i Rafel Sampol.

cosa que feia juntament amb un grup d'aficionats.

Però en Biel "Rupit" mereix capítol apart dins el futbol montuïrer. Ell, des del 1942 fins al 1956 -14 anys- fou massatgista, directiu, l'encarregat dels equipatges, sabates, vestits... la seva dona rentava semanalment la roba dels jugadors. Ell no feia falta mai quan mancava una mà.

Mentrestant els bons jugadors montuïrers estaven fitxats amb altres equips. Així en Pep Sampol durant aquests cinc anys va jugar dues temporades amb el Mallorca (encara que no jugàs cap partit amb el primer equip), dues amb el Gimnàstic de Felanitx i una amb el Porreres. Després, quan el 1946 el Montuïri entrà en competició, tornà amb el Montuïri.

Igualment feren en Biel i en Joan Suñer, que havien jugat amb el Porreres (si bé en Biel arribà a jugar a Primera Divisió Nacional amb el València i el Sevilla). En Pere i en Biel Sampol també tornaren al Montuïri. En Sebastià Pociví, que per cert jugava molt bé, no pogué participar en competicions oficials per esser militar. En Biel "Matxo", en Miquel "Lull", en Cardell, en "Niu", en "Ballester", en "Queló", els "Cerdans"... i algun altre que sentim no recordar, constituïren una plèiade de joves que ho donaren tot, i més, pel Montuïri.

ESCUT I CAMISETES

Abans de passar a parlar de les competicions oficials, hem de dir per què l'escut i les camisetes foren així:

En aquell temps a Montuïri hi havia molta simpatia per l'Atlètic Bilbao. I qualcú va conèixer en Martín, davant centre excepcional del Barcelona que allà tenia "Deportes Martín". Ho encarregaren i ell mateix envià les camisetes abans d'entrar en competició oficial. Es decidí que fos així malgrat els colors de les camisetes en temps de la república i del 41 al 45, fossin igual que les del "Barça".

Pel que fa a l'escut, el va concebre el vicari don Pep Estelrich, i va encarregar la seva realització a en Joan Mateu Oliver, "de Mejà" ajudat d'en Joan Sampol. El seu interior consta de tres dibuixos al·legòrics: Un "balon" i unes mans que l'estrenyen, a la part superior; un putxet, un lliri i tres vetes blanques i vermelles, a la part inferior. I enrevoltant aquests dibuixos, la frase llatina "Ungibus et rostro", i abaix, "Club Sportiu Montuïri". La frase llatina vol dir: "Amb les ungles i el bec", el que suposa coratge, entusiasme, arpa montuïrera.

(Continuarà)

Onofre Arbona

El Montuïri ha iniciat el camí de la recuperació

Resultats del mes de gener:

FUTBOL

BENJAMINS

Colònia de S.Jordi, 0 - Montuïri, 1
 Montuïri, 0 - Espanya, 3
 Porreres, 3 - Montuïri, 0
 Montuïri - Olímpic (de dia 26, susp.)

INFANTILS

Montuïri, 7 - Petra, 1
 Montuïri, 0 - Olímpic, 4
 Ramón Llull Inca - Montuïri (de dia 26, no jugat per impossibilitat d'anar-hi)

CADETS

Montuïri, 4 - S'Horta, 0
 Manacor A, 3 - Montuïri, 0
 Montuïri, 5 - Barracar, 0
 Montuïri - Margaritense (de dia 26, degut a les inundacions o pogué venir l'equip visitant).

JUVENILS

Montuïri, 1 - Gesa Alcúdia, 0
 Margaritense, 2 - Montuïri, 3

III REGIONAL

J. Sallista, 3 - Montuïri, 0
 Montuïri - S. Joan (No es va presentar l'àrbitre).
 Vilafranca, 4 - Montuïri, 0
 Montuïri, 2 - Ariany, 3

I PREFERENT

Montuïri, 0 - Calvià, 0

El Montuïri no va saber aprofitar la superioritat numèrica que tengué durant quasi tot el partit, ja que quasi tot d'una fou expulsat el defensa visitant Planas. Malgrat això, a la segona part fou l'únic conjunt que va crear ocasions de gol i especialment en la persona de Forcades, que féu malbé dues clares ocasions per marcar.

Ses Salines, 1 - Montuïri, 1

Extraordinari partit del Montuïri, el qual va perdre un punt d'una manera totalment injuta. El Salines va marcar el gol de l'empat després que un davantier prengué la pilota de les mans del

porter montuïrer. L'àrbitre no es va adonar del fet i, per evitar problemes, va concedir gol.

Montuïri, 1 - Pollença, 0

La mà del nou míster, Amengual, i l'ordre imposat per la remodelació de la directiva, comencen a donar fruits. Amb tot mereixement el Montuïri va derrotar el líder Pollença en un partit amb canvis tàctics locals després del descans: avançar línies i passar-se a un decidit 4-3-3, després de veure la manca de qualitat del visitant.

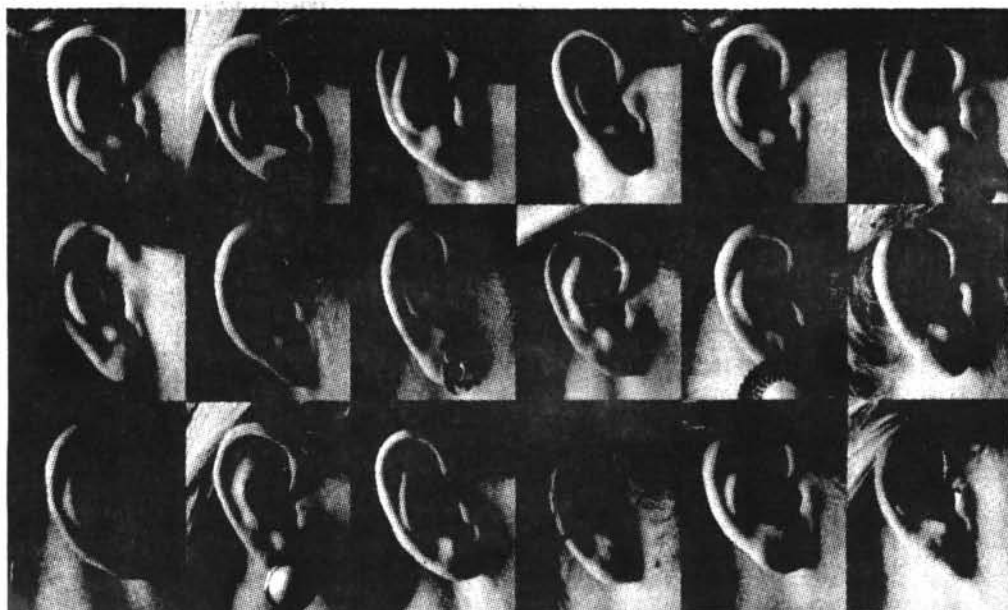
Andratx, 1 - Montuïri, 3

Ja ho havia anunciat el míster el dissabte en el programa "Esportiu Murta": "Guanyarem". Així va ser i fou el sisè partit consecutiu d'imbatibilitat (cinc amb en Llorenç d'entrenador) i també el primer partit de la temporada que es guanyà a camp contrari. Els gols foren marcats per Rafa, Rafita i Maestre.

(Més esports a la pàgina següent)

Som tot orelles.

CLAVE

La DIRECCIÓ GENERAL DE JOVENTUT ha posat en funcionament el Teléfon de la Infància amb l'objectiu

d'informar i orientar sobre tots aquells temes que entren dins l'àmbit del món infantil, recollir queixes i fets denunciabls sobre situacions de greu conflicte o risc per el menor i sensibilitzar a la població dels problemes dels infants de la nostra terra.

Per tot això posam al abast de les gents de Balears un teléfon gratuït

900 301 391

que serà ates per personal qualificat en el sector infantil. Perquè actuar avui es millorar el nostre demà. Cridau-nos. Som tot orelles.

Per millorar el món dels infants de la nostra terra.

GOVERN BALEAR
 CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDÈNCIA
 Direcció General de Joventut

Ses gloses de l'amo en "Parri"

A EN TOMEU "MOSSON"

Tomeu: de sa loteria tots contents podem estar, que mos tornam encontrar com mos trobam cada dia. Que l'any que ve, jo voldria que amb salut i amb alegria així ho poguéssim contar. Tots podem beure i menjar, i fer moltes altres coses: és per demés parar lloses, que es tords són mals d'agafar.

DESPRÉS DE TANTA PLUJA

Oh Déu del cel, beneïu a tota persona nada, i s'aigo que mos heu dada per molts sigui aprofitada per porer regar en s'estiu.

CORREM MAL TEMPS

Enguany, que correm mal temps degut an aquesta guerra, tant patirà es qui té terra com aquell que no en té gens.

AL SEU AMIC SEBASTIA

Sebastià, jo voldria i no sé com t'ho he de dir, lo que tu has de sofrir jo per res ho aguantaria; moltes dones, qualque dia, veig que et surten a camí; desitja en Miquel "Parri" que això ho puguis resistir es temps de sa teva vida; i si cap "fallo" hi havia no les m'enviis a mi.

A SANT ANTONI

Dia dasset de gener vos feis festa, Sant Antoni, i jo en farè fins que em mori, sempre la respectaré; i ara vos demanaré pes poble montuïrer pau, salut i vanaglòri'.

Beneïu sa nostra terra, que mos faci bon sembrat; vos deman amb humildat que no hi hagi cap soldat de dins es nostro poblat que hagi d'anar a sa guerra.

Miquel Massanet "Parri"

A EN SION "VOLANDÍ"

Quan el reis varen 'ribar no vaig poder assistir, que peresa vaig tenir; me'n vaig anar a dormir i bona nit vaig passar; i es que molts d'anys vull donar an En Sion "Volandí".

Tomeu Gomila "Canet"

ESPORTS

Resultats del mes de gener:

BÀSQUET

INFANTIL FEMENÍ

Montuïri, 46 - Gesa Alcúdia, 19
Montuïri - Cide (de dia 26, ajornat)

CADET FEMENÍ

Montuïri, 66 - Sant Josep, 34
Montuïri, 64 - Andratx, 45

FUTBOL-SALA ESCOLAR

Classe inicial: Montuïri, 1 - Sineu, 1
Txanjanins: Montuïri, 3 - Sineu, 3

ESPORT ESCOLAR

Ha començat aquest gener passat el programa comarcal dels jocs escolars d'aquest curs 1990-91.

Dia 15 quatre equips del Col·legi "Joan Mas i Verd" anaren a disputar la I Jornada de Handbol a Algaida. S'hi

trasladaren els alevins maculins i femenins i els infantils masculins i femenins. La victòria per amplíssim marge va correspondre als quatre equips montuïrers.

El dijous dia 17 es va celebrar una jornada de bàsquet infantil masculí i femení a Sta. Eugènia. S'enfrontaren els equips d'aquest poble i els de Montuïri. Aquí va passar el mateix que a Algaida: claríssimes victòries montuïreres per amples diferències de punts.

També es va jugar la I Jornada de Ping-pong. L'equip aleví de Montuïri, format per Damià Vaquer, Biel Sampol, Llorenç Munar i Miquel Cañellas, es va proclamar campió de la comarca per haver guanyat als col·legis de Sta. Eugènia, Algaida i Verge de Monti-Sion de Porreres. Tots els encontres acabaren en 3-0. Les nines s'enfrontaren a Sta. Eugènia i perderen per 3-0.

Biel Gomila

MODELMON

DINS LA
NOSTRA
COMARCA

MOBILIARI - ART - DECORACIÓ

Carretera Palma - Manacor, Quilòmetre 22'700 - Tels. 12.50.34 - 12.50.69 - 12.51.26
FINCA CABRERA CASAL D'ALGAIDA 07310 ALGAIDA (MALLORCA)

Demografia

Gener de 1991

NAIXEMENTS

Dia 17.- Antònia Miralles Pizà, filla de Cristòfol i de Catalina.

Dia 27.- Catalina Rosselló Fullana, filla de Joan i Miquela.

MATRIMONIS

Dia 19.- Pere Nicolau Sansó amb Eugènia Jiménez Sánchez.

DEFUNCIONS

Dia 12.- Pere Joan Servera Cerdà, de 84 anys; casat. "Rafaler".

Dia 16.- Maria Pocovi Amengual, de 76 anys; casada. "De Son Vaquer".

Dia 20.- Aina Maria Adrover Roig, de 79 anys; fadrina. "Manxes".

Dia 29.- Joan Manera Vich, de 90 anys; casat. "De Sa Costa".

Temps passat

25 ANYS ENRERA

3 de Febrer de 1966

Aprovació del pressupost municipal

Sense cap discussió, a la sessió plenària de l'Ajuntament, d'avui, el Consistori ha aprovat el pressupost municipal per a 1966, el qual puja a 127.178 pessetes.

50 ANYS ENRERA

Febrer de 1941

Inhabilitació de la practicant

En un escrit firmat pel Cap Provincial de Sanitat es comunica que: "... examinado el expediente instruido a doña Jerónima Miralles Miralles, Practicante de Asistencia Pública Domiciliaria del Ayuntamiento de Montuïri... ha tenido a bien disponer la sanción de inhabilitación para el desempeño de puesto de mando o de confianza y postergación en el escalafón durante dos años, a doña Jerónima Miralles Miralles... "No obstant, Jerónima Miralles demanà que li pagassin els seus honoraris que li devien des d'Agost de 1936, en què fou suspesa. L'Ajuntament féu córrer la sol·licitud.

Pluviòmetre

Pluja caiguda a Montuïri durant el pasat mes de gener, per metre quadrat:

Dia	12	18'90 litres
"	13	3'30 "
"	22	9' - "
"	23	13'60 "
"	24	11'30 "
"	25	86'60 "
"	26	24'20 "
	Total	166'90 "

Des de l'any 1963, en que midam les precipitacions, el dia més plové fou el 24 d'agost -Sant Bartomeu- de 1976. Caigueren 117'50 litres en poc manco d'una hora.

Cuinar en casa

C O C A

INGREDIENTS

4	ous
200 gs.	de sucre
200 gs.	de farina de força
1	paquet de "Canario"
1	tassonet de vi, d'oli
1	tassonet de vi, de llet.

ELABORACIÓ

Es pugen els blancs dels ous. Ja cuita la coca es xapa per la meitat i hi posam

Noces d'or

13 Febrer 1941

Guillem Lladó Andreu "Muix" amb Margalida Gomila Miralles "Gelat"

15 Febrer 1941

Gabriel Mayol Miralles "Silis", amb Joana Mayol Bauzà "Xoroia"

15 Febrer 1941

Josep Miralles Noguera "Moo" amb Catalina Gomila Ginard "Ginard"

20 Febrer 1941

Antoni Sampol Miralles "Sampol" amb Joana Aina Manera Manera "Carro"

Noces d'argent

9 Febrer 1966

Bartomeu Bauzà Mayol "Rodetes" amb Maria Garcias Garau "Mosson"

15 Febrer 1966

Gabriel Bennassar Mayol "Carboner" amb Antònia Verger Jaume "Sopeta"

Els desitjam que aquest esdeveniment sia presagi de salut i molts d'anys de felicitat

la confitura. Es posa un poc de mantega (de vaca) com una ametla, un vermell d'ou i mitja tassetta de conyac; un paquet de xocolata de llet; es fon al bany Maria, es posa damunt la coca i es deixa refredar una hora dins la gelera.

Recepta de

Margalida Mas Mesquida, "Collet"

ESGLÉSIA EN CAMÍ

ECONOMIA

A la darrera reunió del Consell Parroquial, la Comissió Econòmica va informar del resultat del balanç de 1990, que en resum és el següent

1) Caixa Parroquial (despeses ordinàries)	
- Entrades	1.489.304 ptes.
- Sortides	1.589.451 ptes.
- Dèficit de 1989	19.567 ptes.
- Saldo negatiu	119.714 ptes.
2) Comptes especials (obres i compres)	
- Entrades 1990	2.051.270 ptes.
- Saldo 1989	1.000.143 ptes.
- Sortides	2.635.248 ptes.
- Saldo positiu	416.156 ptes.

Dins aquest darrer capítol no hi estan incloses les despeses de la nova instal·lació elèctrica recentment inaugurada, i que pugen a 1.645.082 pessetes. Si te-

nim en compte la magnitud de la reforma, aquesta partida està més que justificada, i és la primera que s'inclourà amb càrrec al pressupost de 1991.

Per fer front a les reformes i millores, serà necessària la col·laboració de tots, mitjançant rifes, donatius relacionats amb serveis parroquials funerals, casaments, bateigs, primeres comunions..., ocasions en què es gasten molts de diners en flors, reportatges, vestits, regals, restaurants, etc.

VISITA PASTORAL

En el pròxim número de BONA PAU esperam poder donar compte més detallat de la visita pastoral que el Sr. Bisbe fa comptes realitzar al nostre arxiprestat. En principi serà el dissabte dia 16 de març.

Les xerrades i reflexions quaresmals, necessàries pel temps que correm

Amb l'Eucaristia i la imposició de cendra dia 13 de febrer comença la celebració de la Quaresma, temps de preparació per a les solemnitats de Setmana Santa i Pasqua. Es caracteritza per esser un temps de penitència i reflexió, que ens han de dur cap a una actitud de conversió a Déu i als germans.

Per això la parròquia ofereix diferents temes de reflexió cristiana, que seran dirigits per mossèn Francesc Ramis Darder (a qui molts ja coneixem de xerrades anteriors). Tendran lloc a la capella del Roser, a les 9 del vespre dels dies següents:

- 1) 20 febrer: Causes que portaren Jesús cap a la creu.
- 2) 27 febrer: Significat de la mort de Jesús, "el Déu crucificat".
- 3) 6 març. Significat de la resurrecció de Jesús.
- 4) 13 març: Com la primera comunitat arribà a creure en Jesús ressuscitat.

Tots els diumenges de Quaresma, una de les Eucaristies tindrà caràcter de "missa de Comunitat" i serà preparada

especialment per distints grups amb representació dins el Consell Parroquial: catequistes-nins, joves, matrimonis, 3a. Edat i Acció Social.

FOMACIÓ PER ALS CONSELLS PARROQUIALS

Els Consells de Pastoral de les Parròquies solidàries d'Algaida, Montuïri i Porreres tendran la segona trobada de reflexió conjunta. Serà a la rectoria de Montuïri a les 9 del vespre, el dilluns 18 de febrer (no dia 11 com estava anunciat).

Mossèn Teodor Suau dirigirà el tema, que versarà sobre: "¿Com ens parla Jesús dels allunyats? ¿Com actua amb ells?"

PASTORAL JUVENIL

Dia 26 de gener, un grup de 10 joves de 16 a 17 anys es va reunir a la rectoria per iniciar un "procés de fe" o catequesi juvenil de cara a una vivència cristiana més madura i conscient. Les trobades es duran a terme seguint un pla de dinàmiques i activitats en coor-

Imatge de Sant Roc del segle XIII (Dins la capella del Nom de Jesús) dinació amb altres parròquies de l'arxiprestat.

Es possible que altres adolescents i joves es vulguin unir al grup. En aquest cas, sien ben arribats si la seva actitud és sincera i conscient. Però també es faria necessari que altres persones de més edat i experiència de fe es brindassin a donar una mà com animadors de grup.

COL·LECTES EXTRAORDINÀRIES

Durant l'any 1990 s'enviaren a l'administració diocesana les quantitats recollides a les col·lectes de les misses amb ocasió d'una intenció especial. És una manera de demostrar la nostra solidaritat com a cristians amb altres persones i necessitats que reclamen la nostra ajuda i ens conviden a superar el nostre individualisme. El resultat de les col·lectes és el següent:

Església de Rumania	23.000 ptes.
Campanya contra la fam	82.200 ptes.
Seminari	41.500 ptes.
Mallorca Missionera	44.170 ptes.
Càritas (Corpus)	68.275 ptes.
Domund	69.700 ptes.
Església Diocesana	68.000 ptes.
Càritas (Nadal)	<u>34.175 ptes.</u>
Total	431.560 ptes.

Consell Parroquial

Comunicat sobre les beneïdes de Sant Antoni

El Consell Parroquial de Montuïri en sessió ordinària celebrada el passat 28 de gener de 1991, va revisar la festa de Sant Antoni i va acordar comunicar a l'opinió pública els següents punts:

1.- Les beneïdes són un acte que tradicionalment vol expressar la devoció del poble al sant protector dels animals, i per tant tenen un caràcter religiós, encara que es facin en el carrer.

2.- La benedicció dels animals és una tradició arrelada des de temps immemorial dins la pagesia de Mallorca. Significa demanar la protecció de Déu damunt els animals, que altre temps eren elements imprescindibles per a l'economia familiar, bàsicament agrícola.

3.- Esta bé mantenir una tradició, mentre es conservi el sentit pel qual va néixer. No podem convertir les beneïdes de Sant Antoni en una desfilada de carrosses o fins i tot en un pre-carnaval.

Aquest dia els animals són els protagonistes de la cavalcada.

4.- Consideram de mal gust tant les cançons com el comportament dels quintos, que de cada any va empitjorant. Demanam a les futures "fornades" que tinguin un poc més de respecte a la cavalcada i deixin per altres moments més apropiats les manifestacions de bulla i de gresca.

5.- Suplicam al poble en general que faci un esforç per dignificar les beneïdes, que aquests darrers anys han assolit un alt grau de participació. A la vegada animam la gent a portar a beneir els animals domèstics i a recuperar entre tots el sentit religiós que aquest acte tenia originàriament.

6.- Esperam que aquestes orientacions siguin reflexionades i tengudes en compte, i no voldríem, per bé de tots, haver de prendre decisions més radicals de cara al futur.